

ТЕХНОЛОГИЯ

2

Жалпы орто билим берүүчү мектептеринин
2-классы үчүн окуу китеби

Өзбекстан Республикасынын Элге билим берүү
министрлиги басууга сунуш кылган

ТАШКЕНТ – 2021

UO'K 37.016:331(075.3)

КВК 74.263ya72

Т 38

Түзүүчүлөр:

Хамракул Санакулов, Дилфуза Абдиева

Рецензенттер:

- Х. Ш. Кадилов** — Ташкент мамлекеттик педагогика университетинин доценти, педагогика илимдеринин доктору;
- С. Б. Умаров** — Ташкент мамлекеттик педагогика университетинин доценти, педагогика илимдеринин кандидаты;
- З. А. Насруллаева** — Ташкент шаары Сергели райоундагы 322-жалпы билим берүүчү мектебинин технология предмети мугалими.

Технология 2-класс [Текст] : окуу китеби / Х. Р. Санакулов, Д. Х. Абдиева. — Ташкент: Республикалык билим берүү борбору, 2021. — 80 б.

Шарттуу белгилер

— суроо

— тапшырма

— эстеп кал

— өз алдынча аткар

SCAN ME
TO GET TO DIGITAL RESOURCES
[http:// ...QIRG'IZ TILIDA](http://...QIRG'IZ TILIDA)

DIQQAT!

Darslikni to'ldiruvchi raqamli tashkil etuvchilarga o'tish uchun QR kod yoki veb saytdan foydalaning.

dr.rtm.uz

Республикалык максаттуу китеп фондунун
каражаттары эсебинен басылды.

МАЗМУНУ

1-сабак

Инсан жана технология 6

2-сабак

Технологиялык каражаттар 8

3-сабак

«Дарактардын күзгү көрүнүшү»
темасында көлөмдүү аппликация
даярдоо 12

4-сабак

«Күзгү гүлдөр». Уруктардан гүлдөрдүн
фигурасын жасоо 16

5-сабак

«Жер-жемиштер». Уруктардан аш
кабактын фигурасын жасоо 18

6-сабак

Табиғый материалдардан
жаныбарлардын фигурасын жасоо 19

7-сабак

Мозаика усулунда жомок каармандарын
жасоо 21

8-сабак

Көзөмөл иши – 1. Алтын балыктын
фигурасын жасоо 22

9-сабак

Кагаздан аппликация усулунда орнамент
жасоо 24

10-сабак

Көлөмдүү аппликация усулунда ташбака
менен чымчыктын фигурасын жасоо ... 27

11–12-сабактар

Квиллинг – чексиз фантазия. Квиллинг
усулунда гүлдөрдү, жаныбарларды,
куштарды жана башка фигураларды
жасоо 28

13-сабак

Кагазды моделдештирүү жана көлөмдүү
панданын фигурасын жасоо 30

14-сабак

Суу асты падышалыгы. Көлөмдүү
аппликация усулунда аквариум жасоо.
Жамаат иши 32

15-сабак

Көзөмөл иши – 2. Жаңы жыл майрамына
куттуктоо буклетин даярдоо 35

16-сабак

Майрам үчүн беткап даярдоо 38

17–18-сабактар

Өнөрчү уста. Идея жана ойлоп табуу. .. 41

19-сабак

Үй эмеректеринин фигурасын жасоо
жана композиция түзүү 44

20-сабак

Технологиялык жараян жана анын
баскычтары 47

21-сабак

Өлчөө жана пландаштыруу 50

22-сабак

Кыймылдуу көлөмдүү оюнчуктарды
жасоо 54

23–24-сабактар

Аракеттенүүчү жүк машинасын
жасоо 57

25-сабак

Кагаздан велосипеддин макетин
жасоо 61

26-сабак

Көзөмөл иши – 3. «Кайчы жол» аттуу
композицияны аппликация усулунда
иштөө 63

27–28-сабактар

Аракеттенүүчү аба транспортун
(самолёт, вертолёт) жасоо 65

29–30-сабактар

CD-дисктерден түрдүү буюмдарды
жасоо 68

31–2-сабактар

Полимер материалдардан сувенир
жасоо 70

33-сабак

Көзөмөл иши – 4. Хумо кушунун
фигурасын жасоо 73

34-сабак

Аппликация усулунда көлөмдүү гүлдесте
даярдоо 75
Өтүлгөн темалар боюнча
тапшырмалар 77

КИРИШҮҮ

Кымбаттуу окуучу!

Сен 1-класстын «Технология» сабагында кол эмгеги менен аткарылуучу иштин үлгүлөрүн, эмгек шаймандарынан туура пайдаланууну жана коопсуздук эрежелерине баш ийүүнү үйрөндүң.

Эми сен 2-класста кагаз, картон, түрдүү табигый материалдардан аткарылышы татаал, көп баскычтуу болгон түрдүү фигураларды жасап-курууну, кооз оюнчуктарды, макет жана моделдерди жасоону үйрөнөсүң.

Практикалык иштерди аткаруунун натыйжасында өз ишине жоопкердик менен чыгармачыл мамиле жасоо, иш материалдарынан туура жана орундуу пайдалануу өңдүү көнүккөндүктөр калыптанат. Ошондой эле, окуу китебинин жардамында түрдүү кесип ээлери жана өнөр-кесиптер жөнүндө маалыматтар менен жакындан таанышасың.

Ушул окуу китебинин беттеринде берилген иш үлгүлөрүн мыкты жана сапаттуу аткарууда, суроо жана тапшырмаларга жооп табууда мугалимиңдин кеңешине, ата-энеңдин көмөгүнө жана өзүңдүн чыгармачыл билимиңе таянышың зарыл.

Кымбаттуу окуучу, окуу китебинен натыйжалуу пайдаланууга, практикалык иштерге чыгармачыл мамиле жасоого, тапшырма жана өз алдынча иштерди туура аткарууга аракеттен.

Авторлор

I ГЛАВА. ТЕХНОЛОГИЯ ЖАНА ТЕХНОЛОГИЯЛЫК КАРАЖАТТАР

1-сабак

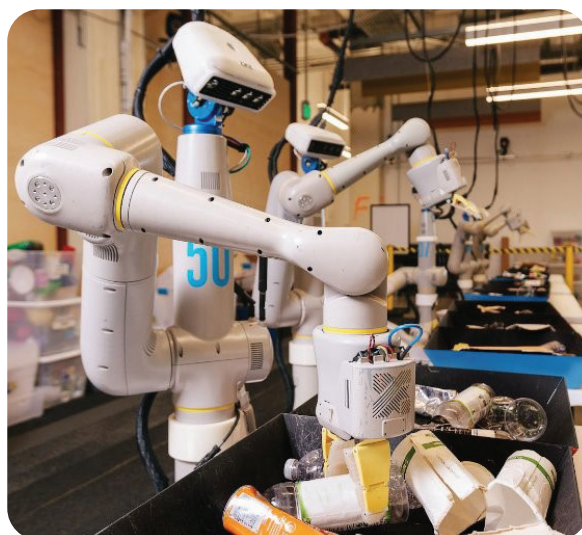
Инсан жана технология

2-сабак

Технологиялык каражаттар

1-сабак

ИНСАН ЖАНА ТЕХНОЛОГИЯ

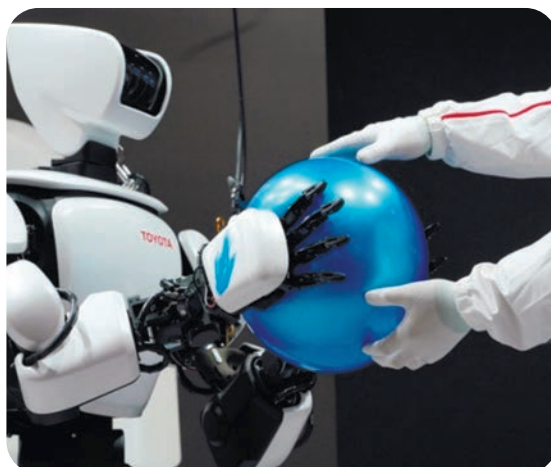
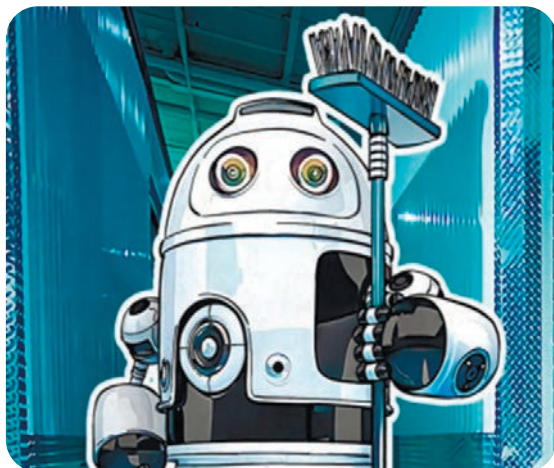

Кымбаттуу окуучулар

Адамдын эмгегин жеңилдештирүүчү машиналар жана технологиялар ойлоп табылат.

Сүрөттөргө кунт коюп байкоо жүргүз жана үйрөн. Инсан менен технологиянын өз ара байланышын түшүндүр.

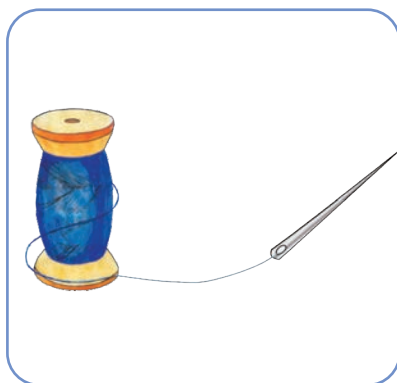
Эстеп кал

Ойлоп табуунун ачкычы – тажрыйба жана билим. Тажрыйба өткөрүү жана натыйжага жетишүү үчүн окуу жана изденүү керек.

2-сабак Технологиялык каражаттар

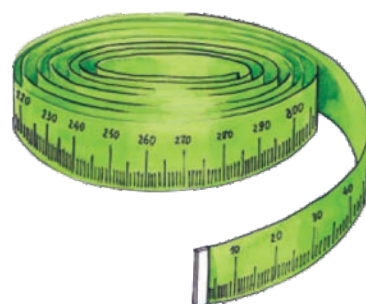
Кол эмгегинин иш шаймандары

Ийне жана жип

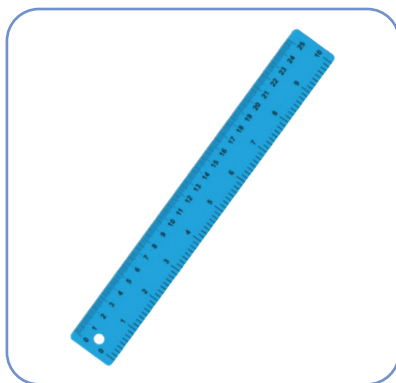
Түстүү калемдер

Өлчөө тасмасы

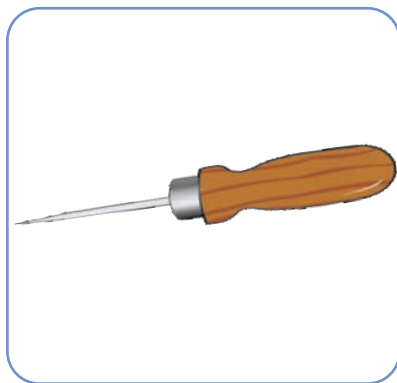
Оймок

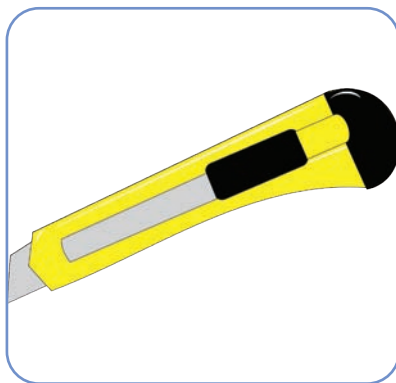
Сызгыч

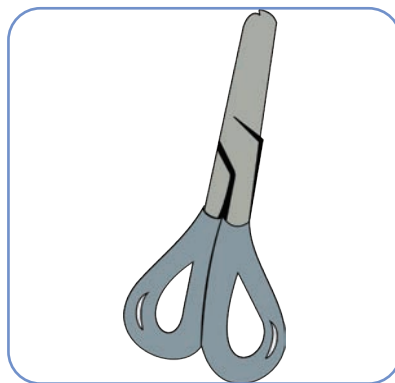
Циркуль

Шибеге

Атайын бычак

Кайчы

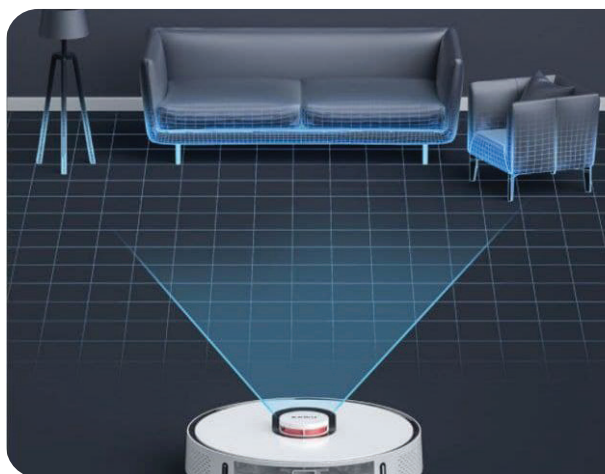

Робототехникада аткарылуучу иштерди үйрөнүп чык.

Роботтор эмне үчүн керек?

Технологиялык каражаттардан үлгүлөр

ИШ ШАЙМАНДАРЫНАН ПАЙДАЛАНУУНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ

КАЙЧЫДАН ПАЙДАЛАНУУНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ

1. Кайчыны белгиленген жерде, белгиленген абалда сакта.
2. Кайчынын учун жогору каратып кармаба.
3. Кайчыны иштетип болгондой кийин, ачык абалда калтырба.
4. Кайчыны жүрүп турганында иштетпе.
5. Кайчыны жолдошуңа жабылган абалда учунан кармап сун.
6. Кайчыны иштеткенде кыркуу сызыгын жана материалды кармап турган сол колдун манжаларына байкоо жүргүз.
7. Жараксыз кайчыны иштетпе, аны мугалимге тапшыр.

ШИБЕГЕДЕН ПАЙДАЛАНУУНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ

1. Шибеге менен иштегенде устатыңдын же ата-энеңдин көмөгүнө таян.
2. Шибегени орунсуз иштетпе.
3. Бети жылмакай жана тайгалак катуу буюмдарды шибеге менен көзөбө.
4. Көзөлүүчү буюмду колунда кармаба, аны столдун, койгучтун үстүнө коюп көзө.

АТАЙЫН ИШ БЫЧАГЫ МЕНЕН ИШТӨӨНҮН ЭРЕЖЕЛЕРИ

1. Атайын бычактан мугалимиңдын жардамында пайдалан.
2. Атайын бычакты мугалим көрсөткөндөй карма, кесип жатканда катуу баспа.

ИЙНЕ МЕНЕН ИШТӨӨНҮН ЭРЕЖЕЛЕРИ

1. Ийнени иштеткенден кийин, атайын жаздыкчага сайып кой.
2. Ийнени эч качан оозуңа салба.
3. Ашыкча ийнелерди атайын ийне идиште сакта.

II ГЛАВА. ТЕХНИКАЛЫК КОНСТРУКЦИЯЛОО ЖАНА МОДЕЛДЕШТИРУУ

3-сабак

«Дарактардын күзгү көрүнүшү» темасында көлөмдүү аппликация даярдоо

8-сабак

Көзөмөл иши – 1. Алтын балыктын фигурасын жасоо

4-сабак

«Күзгү гүлдөр». Уруктардан гүлдөрдүн фигурасын жасоо

9-сабак

Кагаздан аппликация усулунда орнамент жасоо

5-сабак

«Жер-жемиштер». Уруктардан аш кабактын фигурасын жасоо

10-сабак

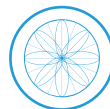
Көлөмдүү аппликация усулунда ташбака менен чымчыктын фигураларын жасоо

6-сабак

Табиғый материалдардан жаныбарлардын фигурасын жасоо

11–12-сабактар

Квиллинг – чексиз фантазия. Квиллинг усулунда гүлдөрдү, жаныбарларды, куштарды жана башка фигураларды жасоо

7-сабак

Мозаика усулунда жомок каармандарын жасоо

3-сабак

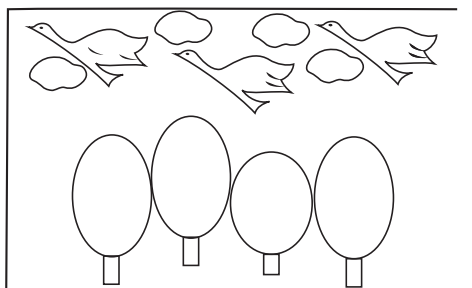
«ДАРАКТАРДЫН КҮЗГҮ КӨРҮНҮШҮ» ТЕМАСЫНДА КӨЛӨМДҮҮ АППЛИКАЦИЯ ДАЯРДОО

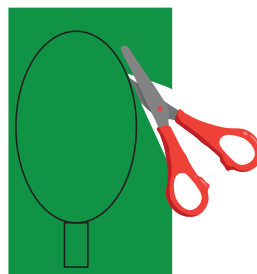
Эстеп кал

Мөмөлүү дарактар тигилген аянт «бак» деп аталат. Ал эми мөмөсүз дарактар өсүүчү аянт токой эсептелет.

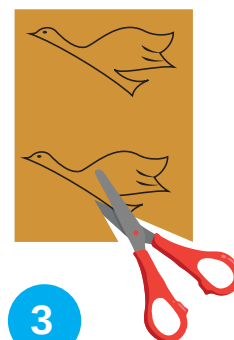
Кагаздан күз мезгили көрүнүшүн чогуу жасайбыз

1

2

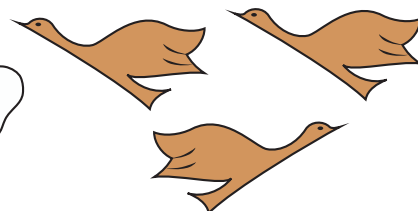
3

4

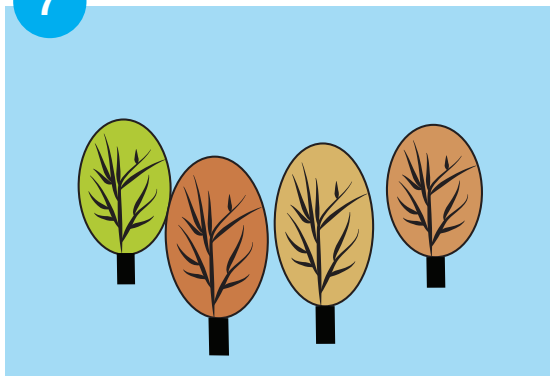

5

6

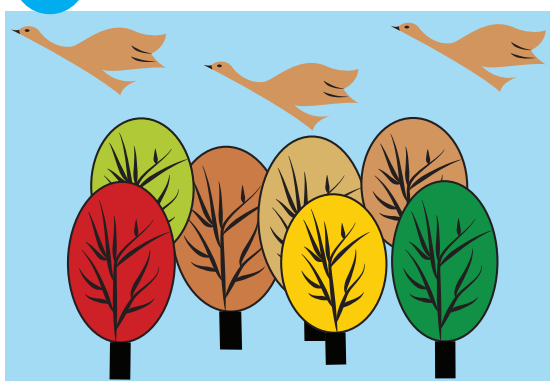
7

8

9

10

Табият көрүнүшүн аппликация усулунда өз алдынча жаса.

Токойчу

Токойчу – токойдун табиятын коргоочу кесиптин ээси. Токойчунун милдети дарактарды коргоо жана аларда жашоочу жаныбарлар дүйнөсүн абайлап-асыроодон, көбөйтүүдөн турат.

Токойлор Жер шарынын өпкөсү эсептелет жана тирүү жанзаттар дем алышы үчүн кычкылтек иштеп чыгарат. Токой дарактарынан жыгач материалдар даярдалат, алар үй-жай курулушуна, мебель жасоодо иштетилет.

Эстеп кал

Токойчу билет, токой – Таза аба, ден соолук. Ал – тактай, желим, кагаз Жана чексиз чоң байлык.

Жыгаччы

Жыгачты иштетүүчү өнөрдүн ээси. Алар эл ичинде байыртадан урмат таап келген, анткени ай дайым элдин кызматында болушкан.

Кўз мезгилиндеги жалбырактардан композиция тўз.
Ишти баштоодон мурда жалбырактарды тазалап
жана кургатып ал.

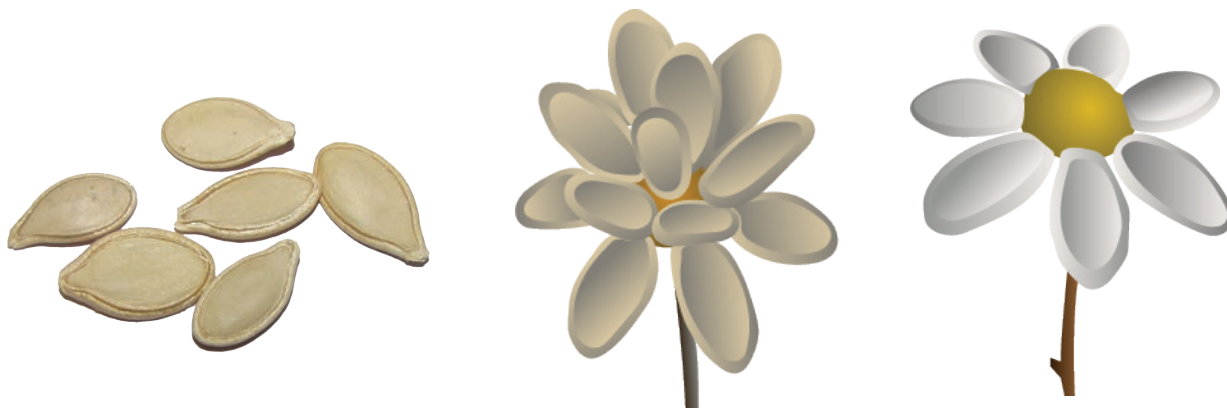

4-сабак

«КҮЗГҮ ГҮЛДӨР». УРУКТАРДАН ГҮЛДӨРДҮН ФИГУРАСЫН ЖАСОО

Керектүү жабдуулар:

кайчы, желим, түрдүү дарак жалбырактары жана уруктары.

Уруктардан удаалаштыкта гүлдүн фигурасын жаса.

Суроо

Күз мезгилинде бардык жер-жемиштер жыйыштырылат. Аларды өстүрүүчү кесиптин ээси кандай аталат?

Өнөр-кесип ээлеринин атын тап.

ф	а	с	ф	ш	ы	а
п	д	ы	й	к	а	н
с	д	с	ф	д	п	д
а	г	ү	л	ч	ү	п
ф	д	ф	ш	п	ш	с
п	а	ш	д	ф	а	ф

Күз мезгилинде бышуучу мөмө түрлөрүн айт.

ЭМГЕК

*Эмгектенсе чебер уста,
Жалкоого жок орун анда.
Эмгек деген бул – ырахат,
Ак дилден ал болсо гана.*

Д. Иконий

5-сабак

«ЖЕР-ЖЕМИШТЕР». УРУКТАРДАН АШ КАБАКТЫН ФИГУРАСЫН ЖАСОО

Уруктардан аш кабактын фигурасын жасап көр.

Уруктардан аш кабактын фигурасын жаса.

Аш кабак кишинин ден соолугу үчүн зарыл продукт эсептелет.

6-сабак

ТАБИГЫЙ МАТЕРИАЛДАРДАН ЖАНЫБАРЛАРДЫН ФИГУРАСЫН ЖАСОО

Керектүү жабдуулар:

кайчы, жалбырак, желим, калем жана сызгыч.

Жалбырактардан түрдүү жаныбарлардын жана куштардын фигурасын жаса.

Ихтиолог суу асты дүйнөсүн үйрөнөт.

Балыктардын түрлөрүн

Билет балык таануучу.

Өткөрөт изилдөөлөр,

Жыйнайт маалыматтарды. Балык жөнүндө билет:

Бардыгын жыйынтыктайт,

Эң кемчил түрлөрүн да,

Алар кыймыл сырларын.

Суу асты дүйнөсүндө

Кайсы түрү кайда бар.

Кайга жөнөйт чоң үйүр

Жана кайдан сүзөт ал.

К. Турдиева

Жалбырактардан аквариумдагы балыктын композициясын жаса.

7-сабак

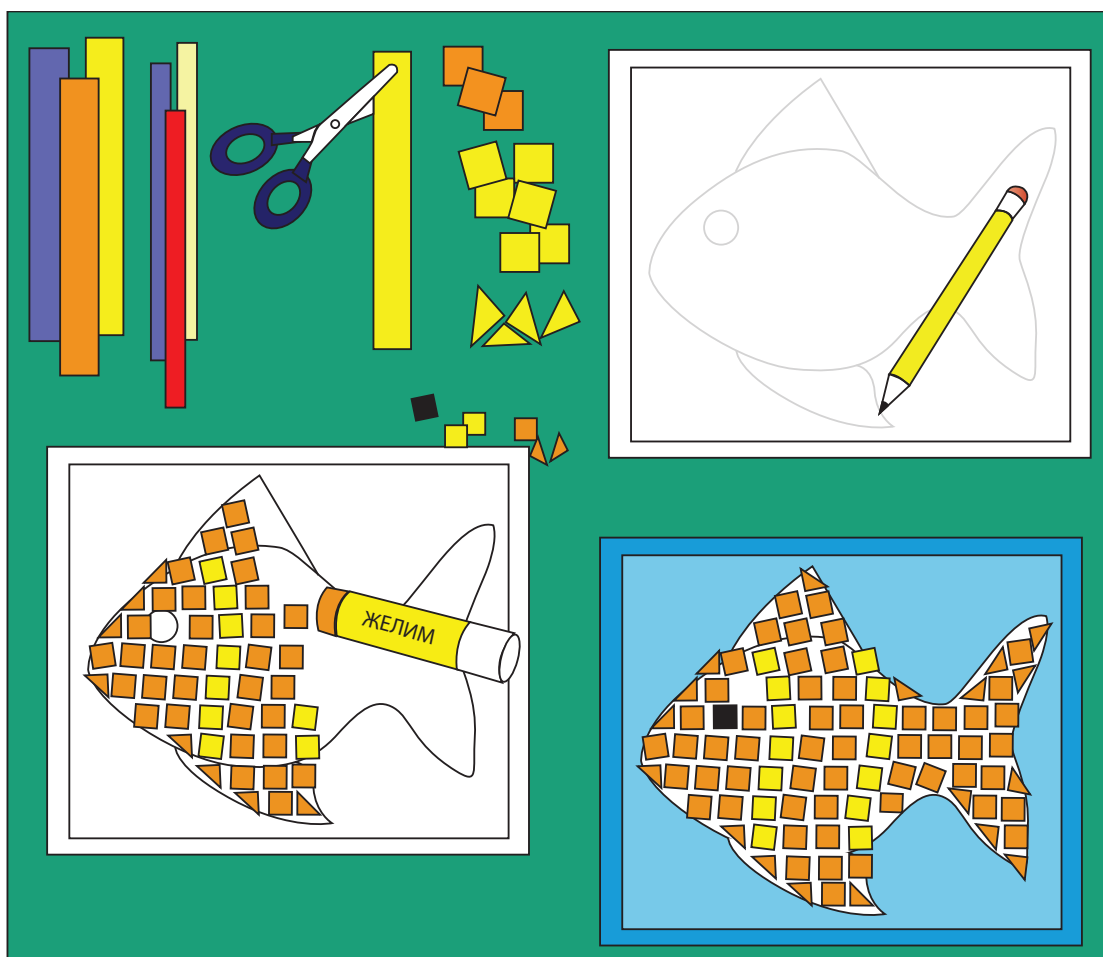
МОЗАИКА УСУЛУНДА ЖОМОК КААРМАНДАРЫН ЖАСОО

Керектүү жабдуулар:

калем, желим, циркуль, кагаз, кайчы.

Мозаика усулунда аткар жана жаныбарлар катышкан жомокторду сүйлөп бер.

8-сабак

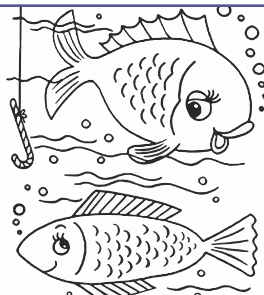
КӨЗӨМӨЛ ИШИ–1. АЛТЫН БАЛЫКТЫН ФИГУРАСЫН ЖАСОО

Керектүү жабдуулар:

таштар, картон, желим, акварель боёгу, кыл калем.

Балыктын сүрөтүн чийүүдөн мурда таштарды сууда кайнатып, тазалап ал.

Тазаланган таштарга балыктардын сүрөтүн чий.

Таштардан жаныбарлардын фигурасын өз алдынча жаса.

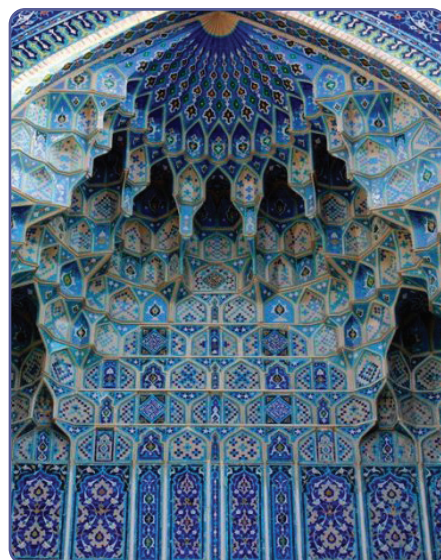

АППЛИКАЦИЯ УСУЛУНДА КАГАЗДАН ОРНАМЕНТ ЖАСОО

Оймокердик кесиби

Оймокер – кооз имарат, сарай, курулуштардын дубалына жана шыбына оймо (гипс жана алебастр) менен түрдүү фигураларда орнамент түшүрүүчү уста.

Ташкент, Самарканд, Бухара, Хорезм шаарларындагы кооз тарыхый имараттарга жасалган орнаменттер оймокер усталарыбыз эмгегинин натыйжасы.

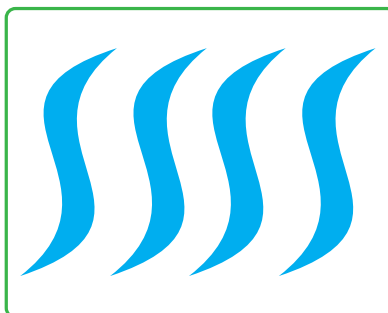

Түстөрдү туура танда жана удаалаштыкта аткар.

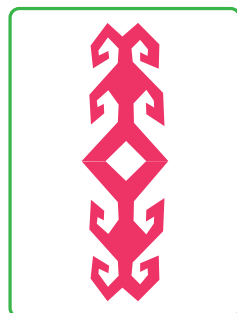
1

2

3

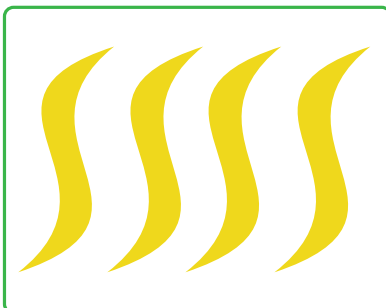
4

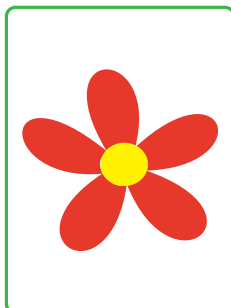
1

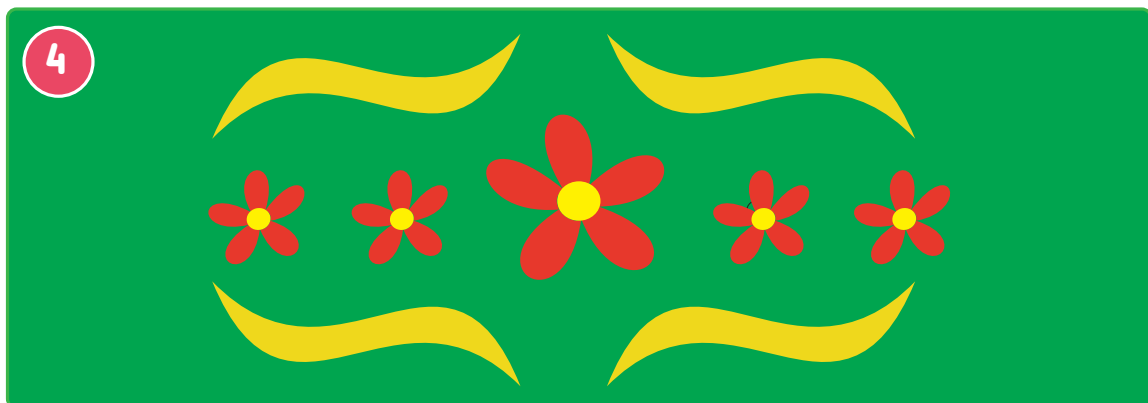
2

3

4

**Жыгачка оюлат,
Дубалга коюлат.
Орнаментин көргөндө,
Таң каласың албетте.**

**Сулуулук таратуучу,
Орнамент жаратуучу
Оймокер ишине уста,
Орнаменти миң түстө.**

К. Турдиева

10-сабак

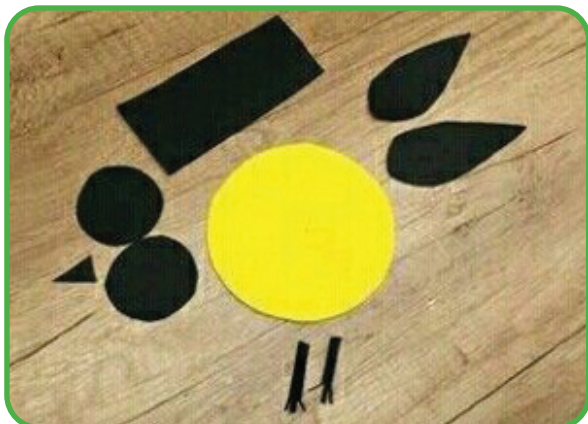
КӨЛӨМДҮҮ АППЛИКАЦИЯ УСУЛУНДА ТАШБАКА МЕНЕН ЧЫМЧЫКТЫН ФИГУРАСЫН ЖАСОО

Керектүү жабдуулар:

түстүү кагаз, топчу, желим, кайчы, CD-диск.

Түрдүү материалдардан куштун фигурасын жаса.

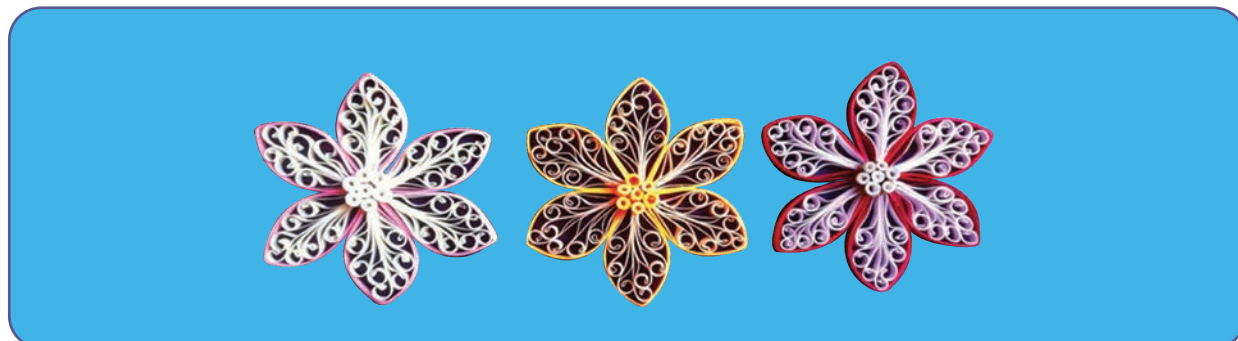
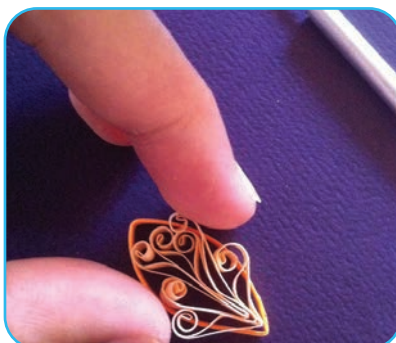
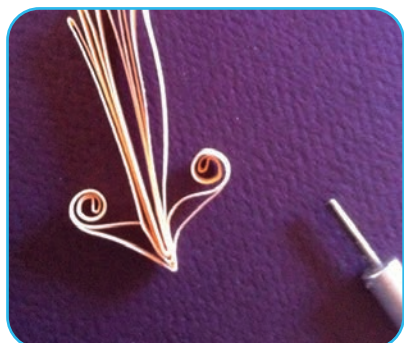

11–12-
сабактар

КВИЛЛИНГ – ЧЕКСИЗ ФАНТАЗИЯ. КВИЛЛИНГ УСУЛУНДА ГҮЛДӨРДҮ, ЖАНЫБАРЛАРДЫ, КУШТАРДЫ ЖАНА БАШКА ФИГУРАЛАРДЫ ЖАСОО

Түстөрдү туура тандоого аракеттен.

III ГЛАВА. КАГАЗ ЖАНА КАРТОН МЕНЕН ИШТӨӨ

13-сабак

Кагазды моделдештирүү
жана көлөмдүү панданын
фигурасын жасоо

19-сабак

Үй эмеректеринин
фигурасын жасоо жана
композиция түзүү

14-сабак

Суу асты падышалыгы.
Көлөмдүү аппликация
усулунда аквариум жасоо.
Жамаат иши

20-сабак

Технологиялык жараян
жана анын баскычтары

15-сабак

Көзөмөл иши – 2. Жаңы
жыл майрамына куттуктоо
буклетин даярдоо

21-сабак

Өлчөө жана
пландаштыруу

16-сабак

Майрам үчүн беткап
даярдоо

22-сабактар

Кыймылдуу көлөмдүү
ойнчуктарды жасоо

17–18-сабактар

Өнөрчү уста. Идея
жана ойлоп табуу

23–24-сабак

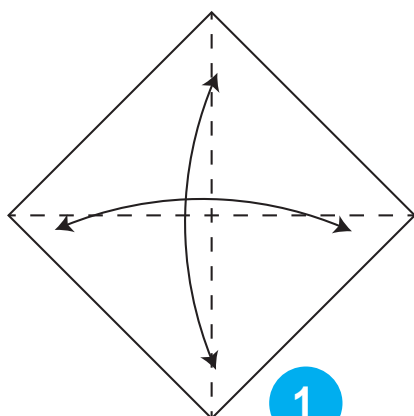
Кыймылдуу жүк
машинасын жасоо

13-сабак

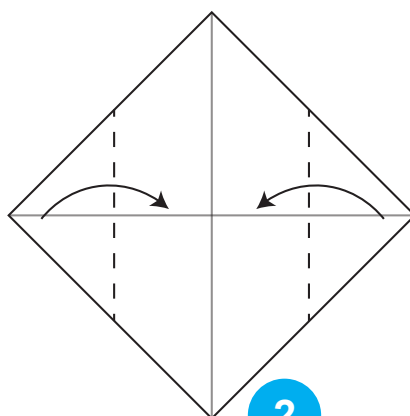
КАГАЗДЫ МОДЕЛДЕШТИРУУ ЖАНА КӨЛӨМДҮҮ ПАНДАНЫН ФИГУРАСЫН ЖАСОО

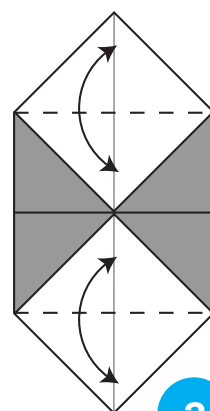
Кагазды бүктөө усулунда баскычма-баскыч жаса.

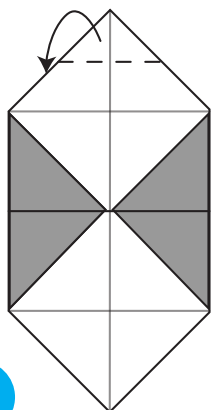
1

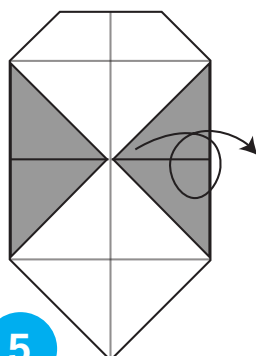
2

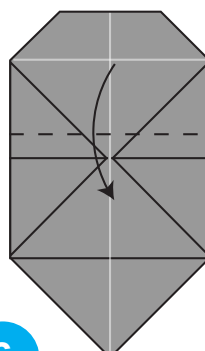
3

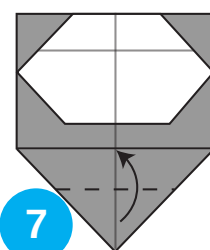
4

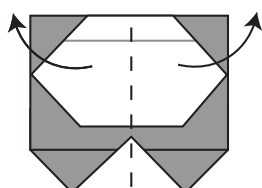
5

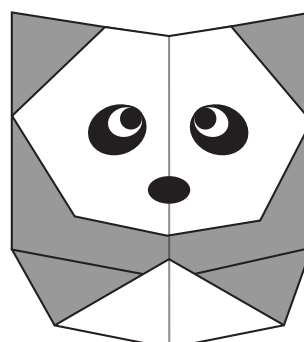
6

7

8

9

Панданы мозаика усулунда өз алдынча аткар.

Суроо

Жаныбарлар ооруп калса,
аларды ким айыктырат?
(Жаныбарлар доктору.)

Ыр

Ветеринар да доктор,
Келсе ал, кайгы калбайт:
Дабалап жаныбарды,
Куландай жолго салат.

К. Турдиева

14-сабак

СУУ АСТЫ ПАДЫШАЛЫГЫ. КӨЛӨМДҮҮ АППЛИКАЦИЯ УСУЛУНДА АКВАРИУМ ЖАСОО. ЖАМААТ ИШИ

Керектүү жабдуулар:

картон, кагаз, желим, кайчы жана калем.

Кагаздан аппликация усулунда аквариум даярда.

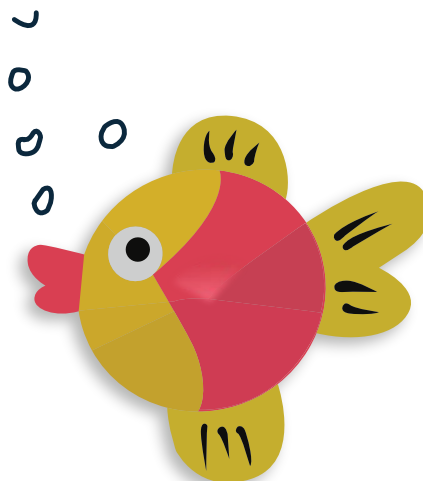
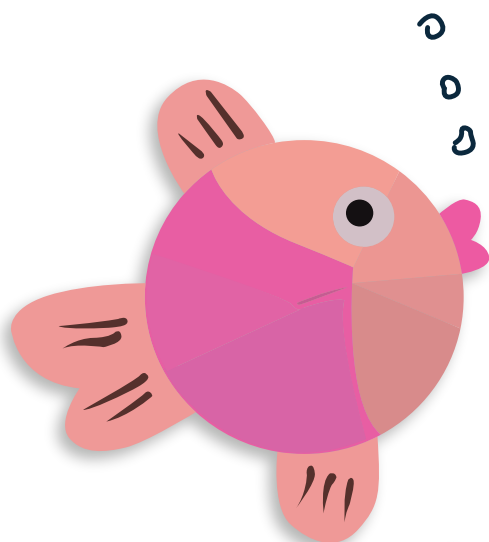
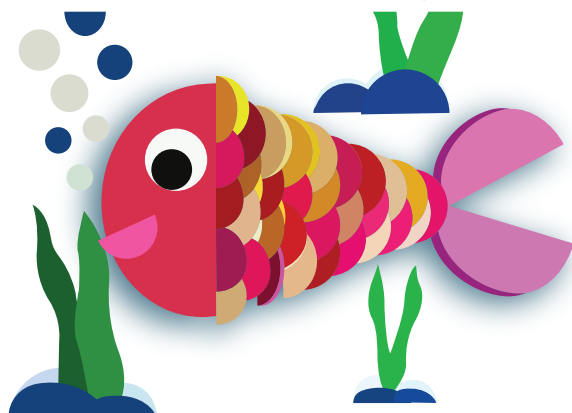

Суроо

Кандай суу асты жаныбарларын билесиң?
Балык кармоо кайсы кесип ээсинин иши?

Өз алдынча аткарып көр.

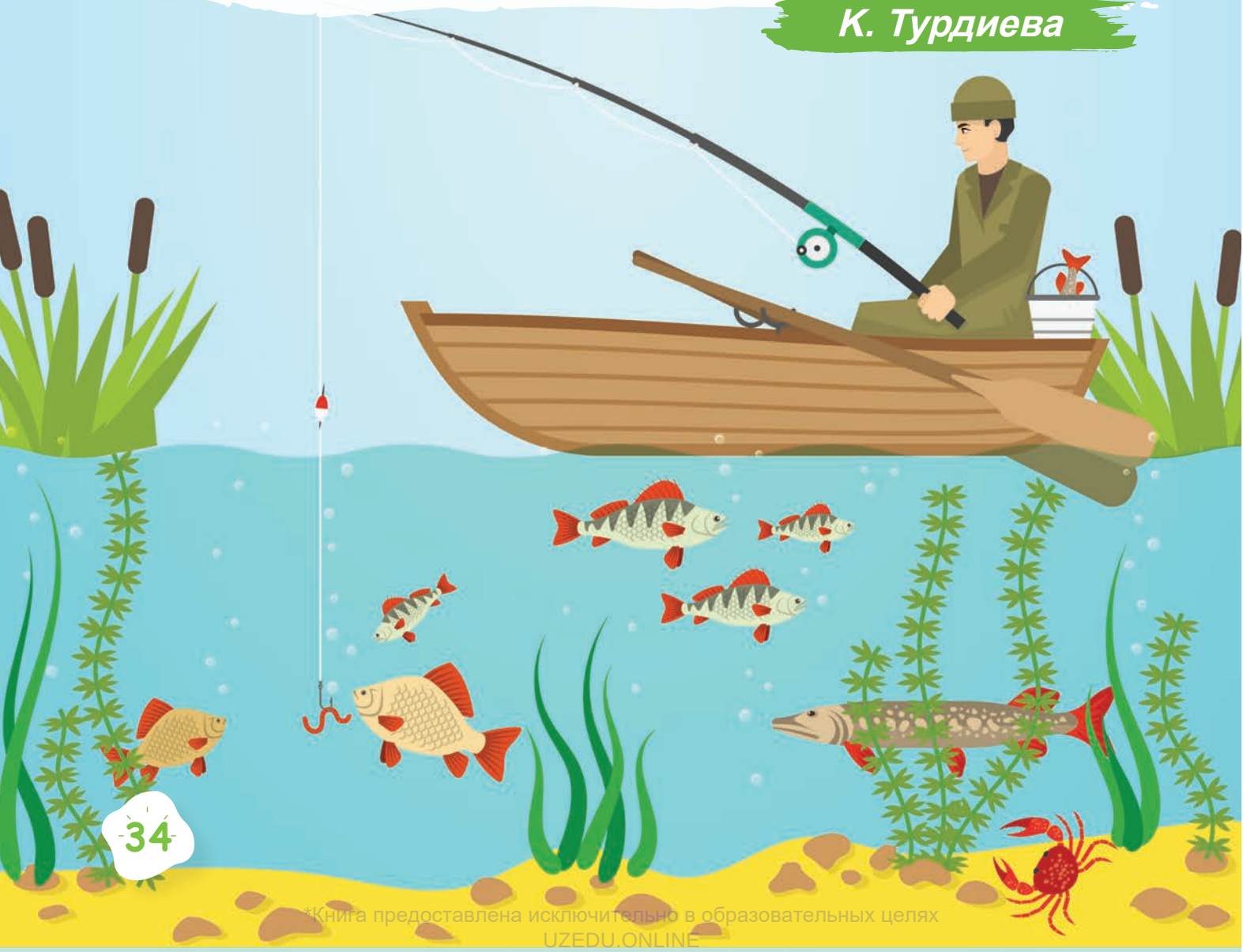
Балыкчылык кесиби

Балыкчы балык продуктуларын жеткирип берет. Балык киши ден соолугу үчүн керектүү азыктык зат эсептелет.

*Балыкчы күтөт маалын,
Билет кармоонун жайын.
Мунун да өз маалы бар,
Көңүл бурат буга ал.
Таштап кайырмак же тор
Аң болсун дейт бүгүн зор.*

*Издейт балык көп жерди:
Дарыя, көл, өзөндү.
Кайыкта дарыя кезет,
Мыкты аң жерин сезет.
Торго түшкөндө балык,
Салууга даяр кайык.*

К. Турдиева

15-сабак

КӨЗӨМӨЛ ИШИ–2. ЖАҢЫ ЖЫЛ МАЙРАМЫНА КУТТУКТОО БУКЛЕТИН ДАЯРДОО

Керектүү жабдуулар:

кайчы, желим, сызгыч, циркуль.

Аппликация усулунда Аяз атанын фигурасын өз алдынча жаса.

Кыш мезгили

Кыш мезгилинде суук абада жылуу кийинүү, иммунитетти күчөтүүчү табигый мөмөлөрдү керектөө сунушталат.

”

Аптекачы– фармацевт,
Колунда болсо рецепт,
Карматат дарыларды,
Түрдүү витаминдерди.
Керек болсо кеңеши,
Дейт: “Келе кой, кел бери!”

К. Турдиева

“

Дары таануучулук кесиби жөнүндө

Дары таануучу оорулуу үчүн керектүү дарыларды даярдайт, жаңы дарыларды жасайт, алардын пайдалуулугун үйрөнөт. Дары таануучудук кесиби өтө жооптуу болуп, терең билимге ээ болууну талап кылат.

Дарылардын аттарын тап.

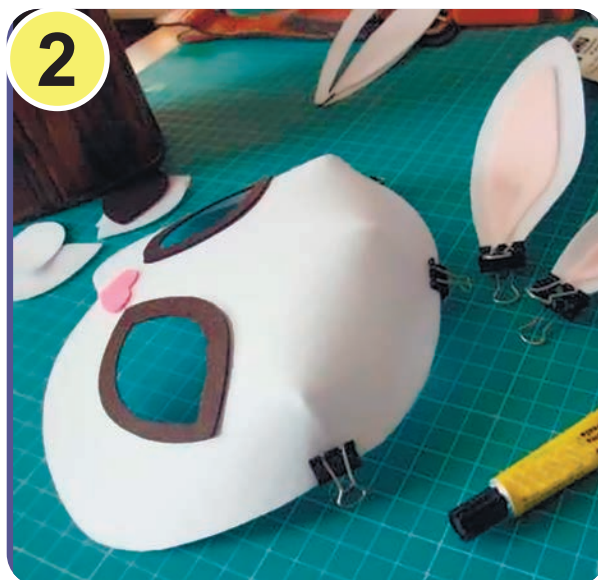
п	с	к	м	р	к	с
м	б	р	б	м	б	м
а	н	а	ль	г	и	н
б	з	б	с	з	р	б
а	с	п	и	р	и	н
з	д	р	з	д	з	д
б	с	з	б	с	р	с

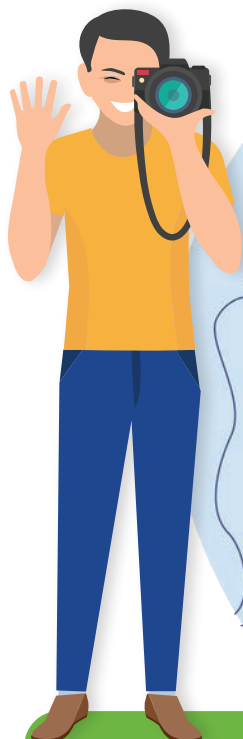
16-сабак

МАЙРАМ ҮЧҮН БЕТКАП ДАЯРДОО

Керектүү жабдуулар:

кагаз, картон, желим, кайчы, циркуль.

”

Алып фотоаппарат,
Шамдагай кыймыл жасап,
Сүрөтчү сүрөт алат,
Ал эстеликке калат.
Дейт: “Көңүл бургула,
Сапка чакан тургула!”

“

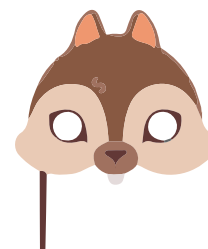
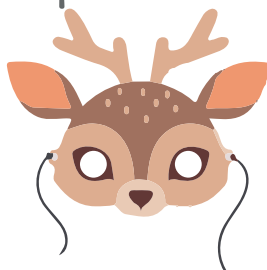
К. Турдиева

Жашынган кесиптин атын издеп тап.

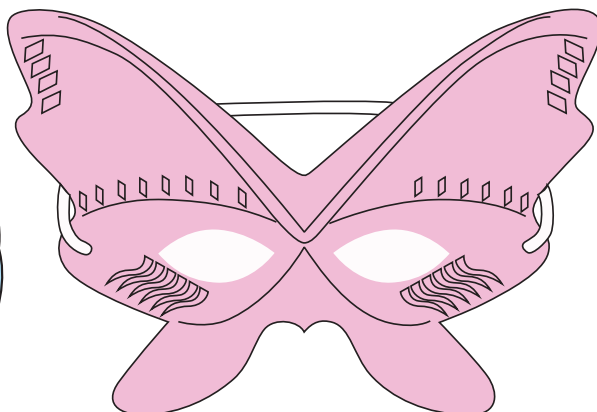
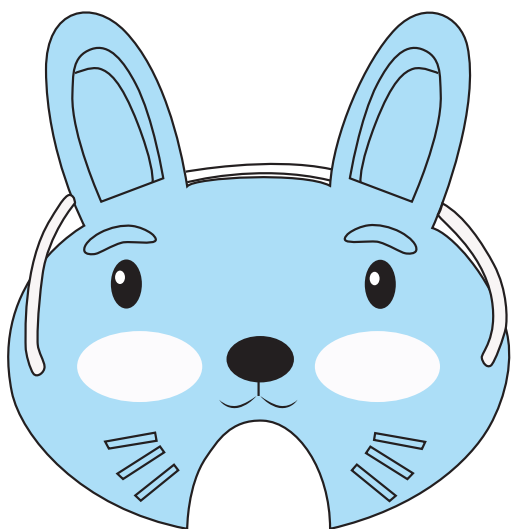
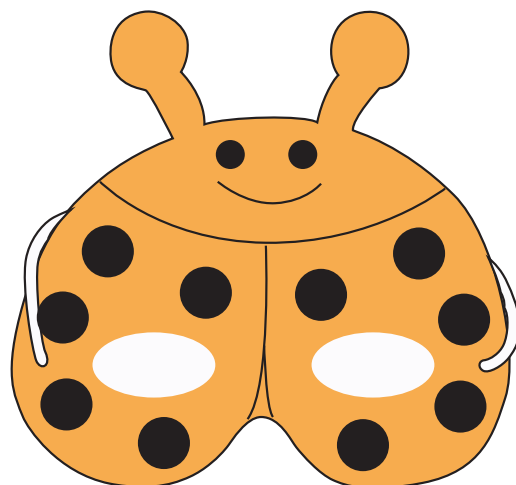
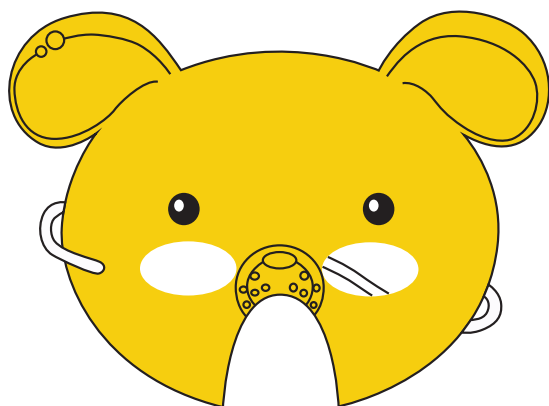

о	л	с	т	а	ф	ш	ю	х
е	к	й	я	к	с	г	и	о
с	ү	р	ө	т	ч	ү	ш	а
о	л	с	т	а	ф	ш	ю	х

Беткаптын түрлөрү

Беткаптын сүрөтүн чийип алып,
аны кыркып чык.

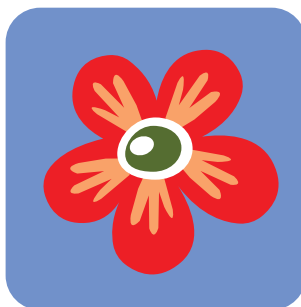
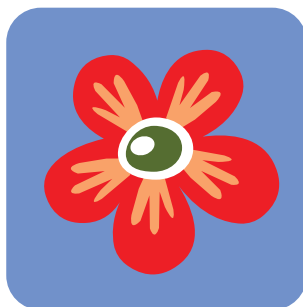

Суроо

Беткаптар кайсы жаныбарларга
туура келет?

17–18-
сабактар

ӨНӨРЧҮ УСТА. ИДЕЯ ЖАНА ОЙЛОП ТАБУУ

Өнөрчүлөрдүн иши көрүнүшүндө композиция түз.

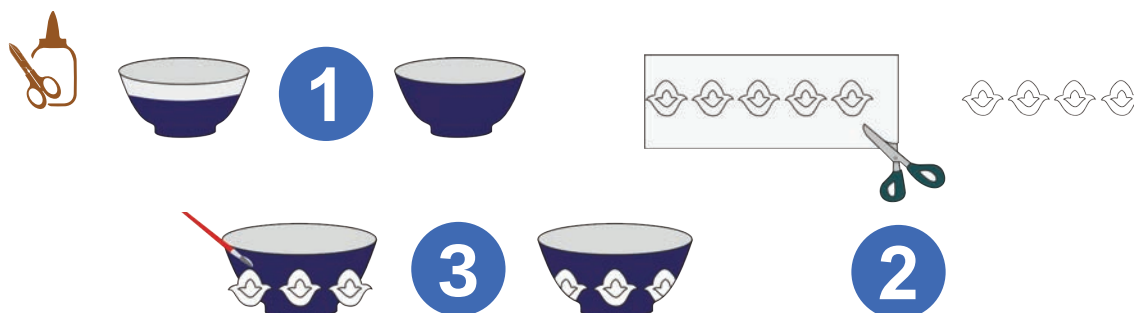
ГЛАВА
III

Гүлдөрдүн фигураларынан түрдүү кооздоо иштерин ойлоп тап.

Өз алдынча аткарып көр

ӨНӨРЧҮ УСТАЛАРДЫН ИШТЕРИНЕН ҮЛГҮЛӨР

Кымбаттуу окуучулар! Келечекте силер да өз ишиңердин чебери болгула.

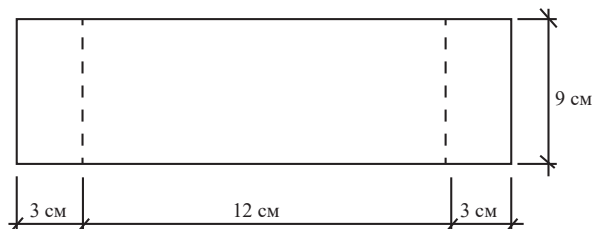
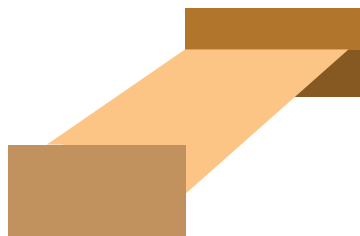
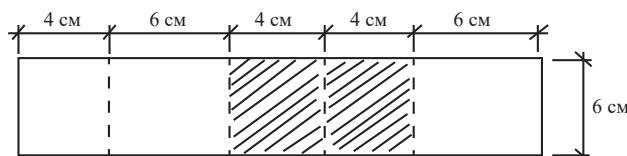
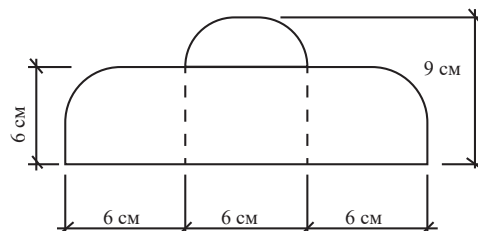
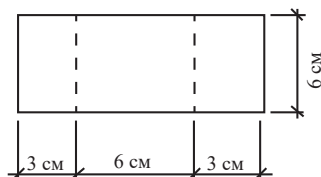
19-сабак

ҮЙ ЭМЕРЕКТЕРИНИН ФИГУРАСЫН ЖАСОО ЖАНА КОМПОЗИЦИЯ ТҮЗҮҮ

Керектүү жабдуулар:

кагаз, картон, сызгыч жана калем.

Өлчөмдөрдү туура ал.

Иштин баскычтарын удаалаштыкта туура аткар

2

1

3

Жашынган шаймандардын аттарын тап.

Р	Г	У	У	С
Р	А	А	Р	А

Жыгаччы полду кагат,
Жасайт эшик, терезе.
Жонуп кийин тактайды,
Жасайт андан хантахта.

К. Турдиева

Жыгаччы

Жыгаччы – жыгачтарды иштетүүчү
өнөрдүн ээси.

Жашынган кесиптин атын тап.

й	г	о	к	р	г	н	ч	з	е
в	ж	ы	г	а	ч	ч	ы	г	ч
я	е	я	е	п	г	п	ш	к	е
в	а	д	л	е	н	г	а	е	ч
ж	ш	к	ж	а	р	ч	ш	з	а
в	а	д	ч	е	п	г	у	ш	е

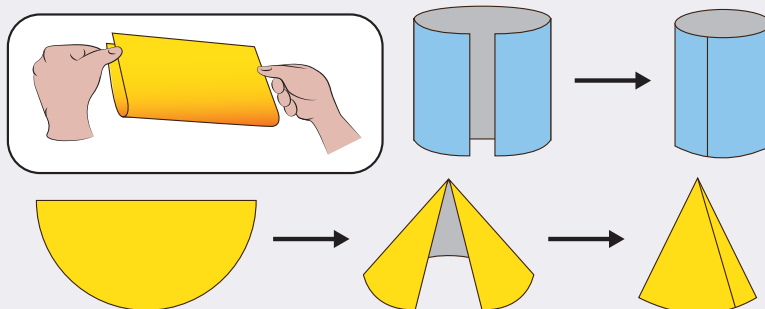
20-сабак

ТЕХНОЛОГИЯЛЫК ЖАРАЯН ЖАНА АНЫН БАСКЫЧТАРЫ

Кагаздарды иштетүүнүн баскычтары

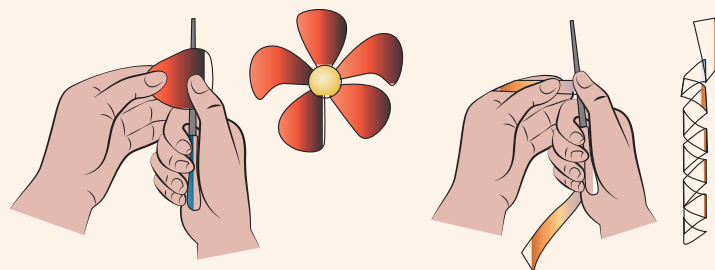
1

Бүктөө

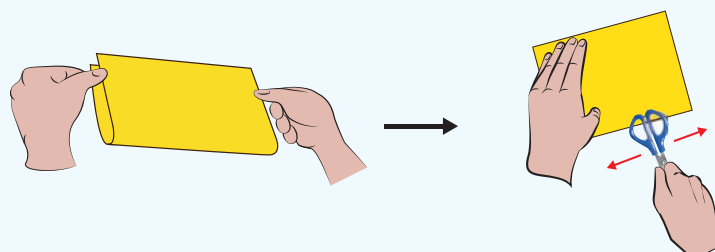
2

Кайыруу

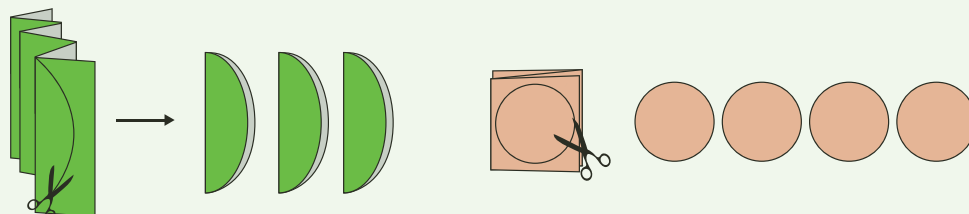
3

Бүгүү

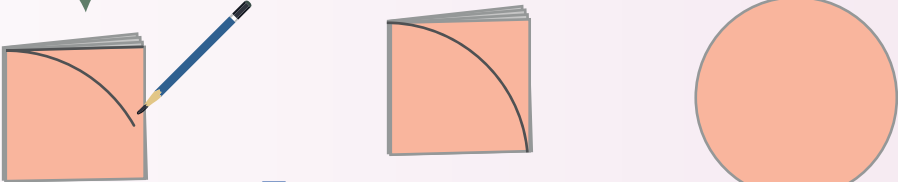
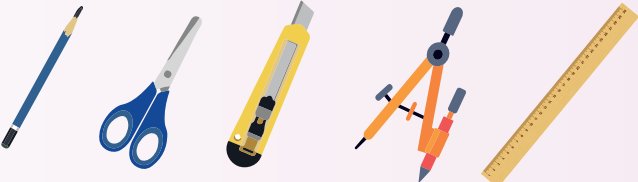

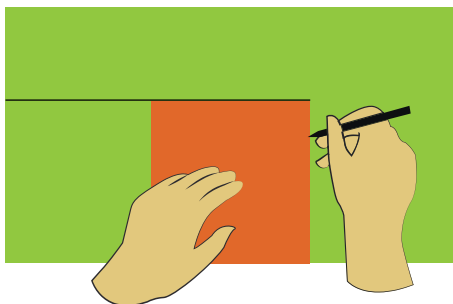
4

Кыркуу

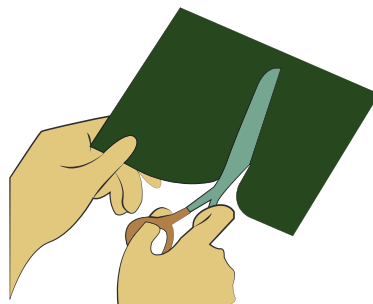

ГЛАВА
III

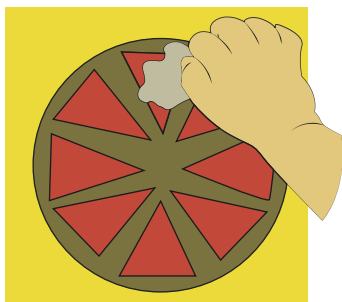
A	 Бүктөө Бөлүктөргө бөлүү
B	 Бүктөө Бөлүктөргө бөлүү
D	 Бүктөө Бөлүктөргө бөлүү
E	 Бөлүктөргө бөлүү
F	 Тегерекче кыркуу
G	 Иш шаймандары

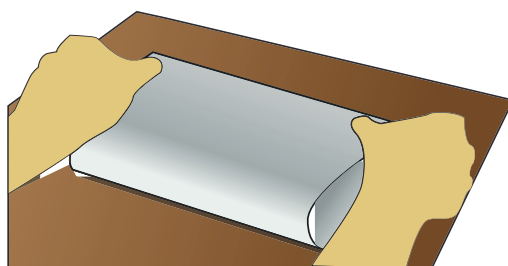
Үлгүнүн негизинде
белгилөө

Кайчыда кыркуу

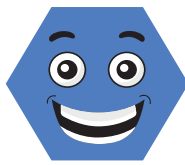
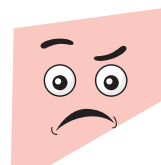
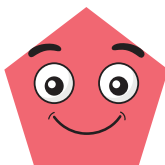
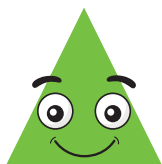
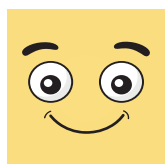
Чаптоо

Кайыруу жана
бүктөө

Фигуралардын айырмаларын айт.

21-сабак

ӨЛЧӨӨ ЖАНА ПЛАНДАШТЫРУУ

Түрдүү өлчөө аспаптары жана шаймандары
менен таанышуу

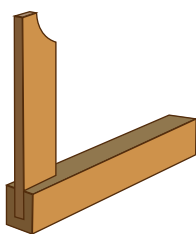
Сызгыч, калем

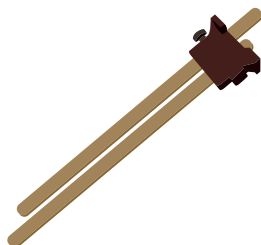
Циркуль

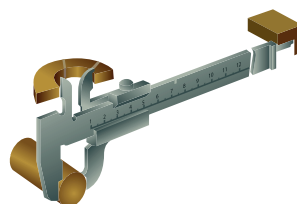
Роликтүү метр

Бурч
өлчөгүч

Аралык
өлчөгүч

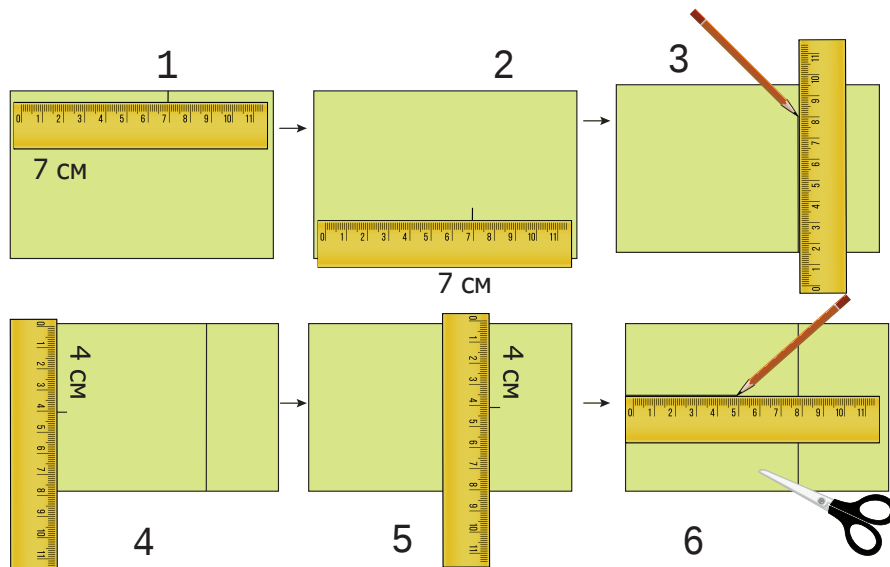
Штангенциркуль

Эстеп кал

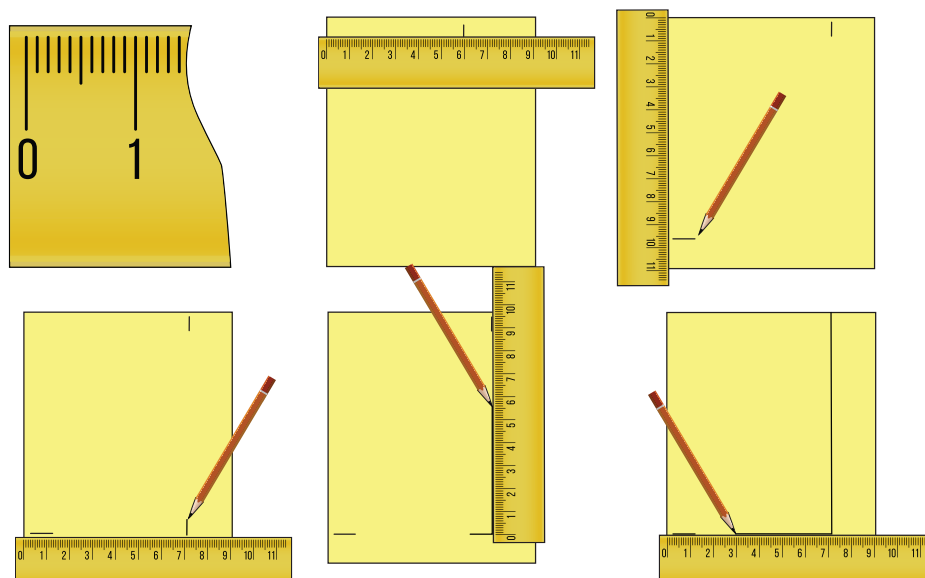

Буюмдун жактарын өлчөө сызгычта нөл (0)
цифрасынан башталат.

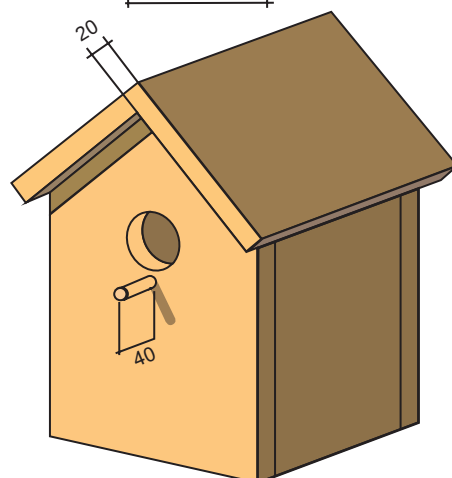
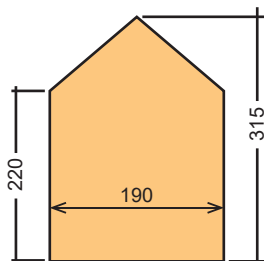
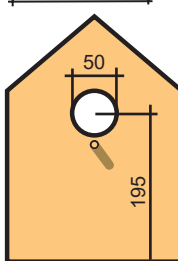
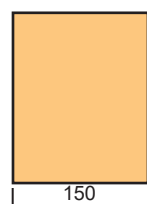
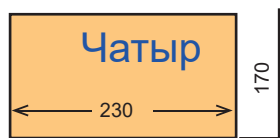
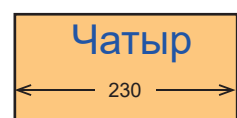
Сызгыч жардамында өлчөөнүн тартиби. Сен да өлчөп көр.

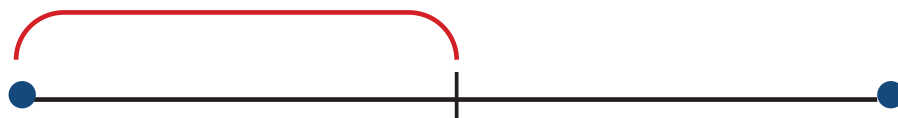
Геометриялык фигуралардын жактарын өлчө жана аларды жаса.

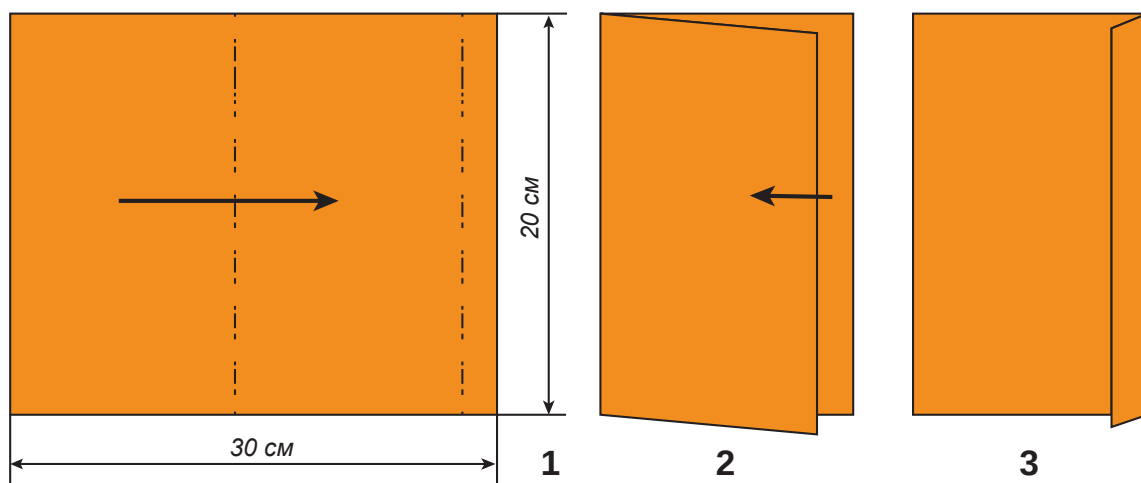

Өлчөмдөрдүн негизинде үйчө жаса

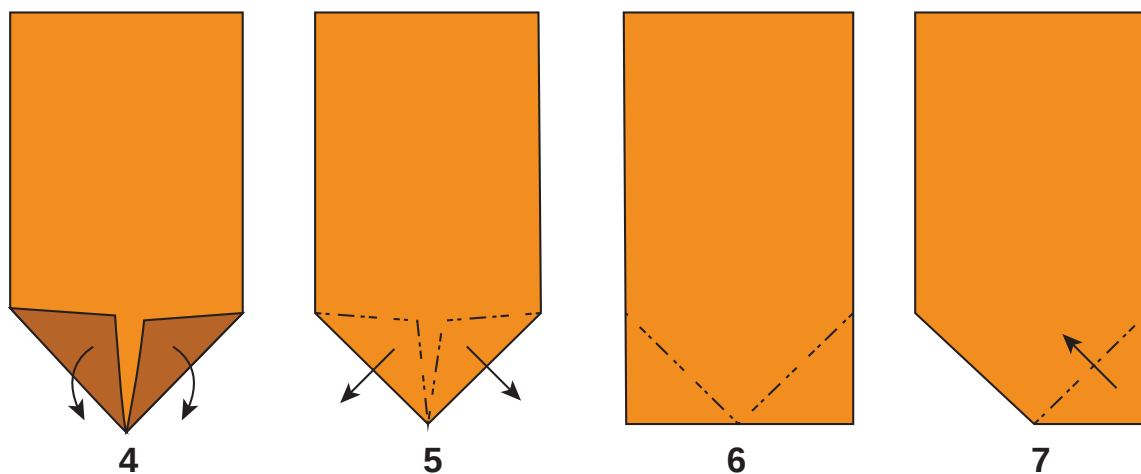

Бөлүктөрдүн ортосундагы аралыкты өлчө

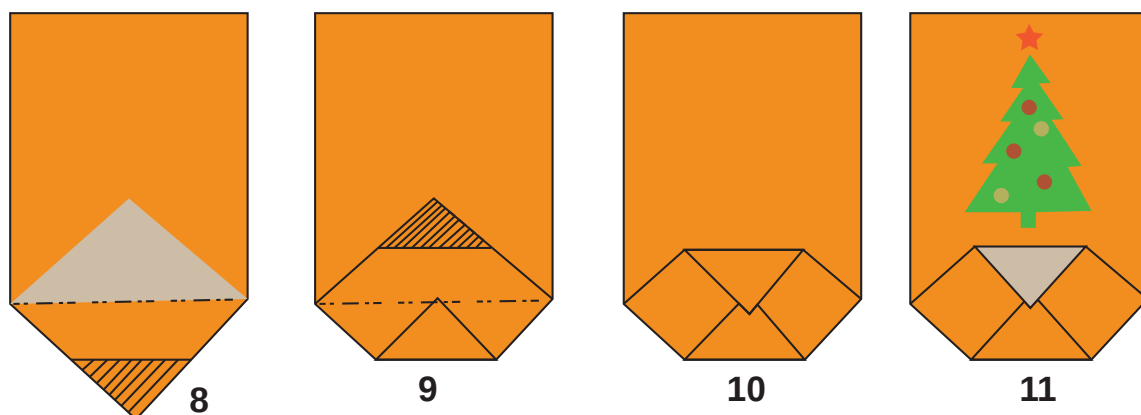

Өлчөөдө ката кетирбе

Кагаздын бурчтарын тегиздеп бүк

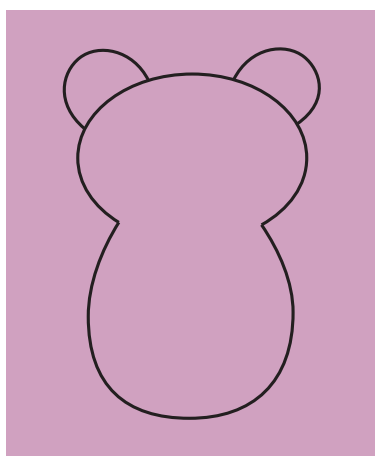
22-сабак

КЫЙМЫЛДУУ КӨЛӨМДҮҮ ОҮНЧУКТАРДЫ ЖАСОО

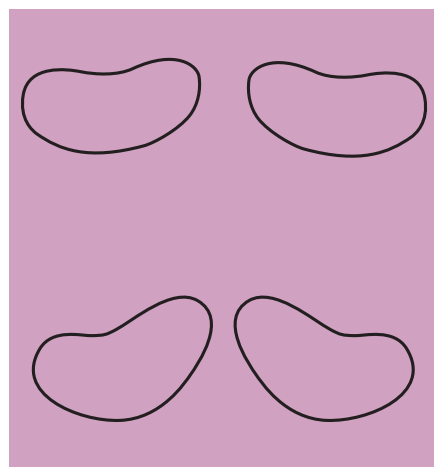

Картон кагазга мамалактын бөлүктөрүн
чий жана кыркып ал.

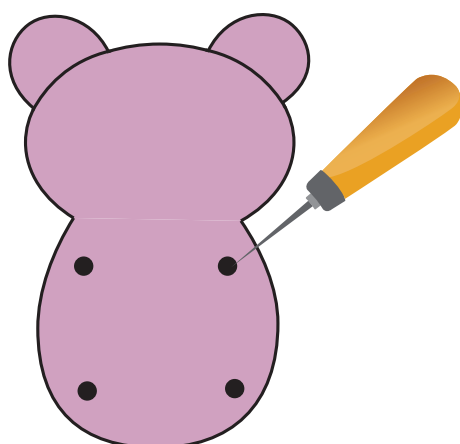
1

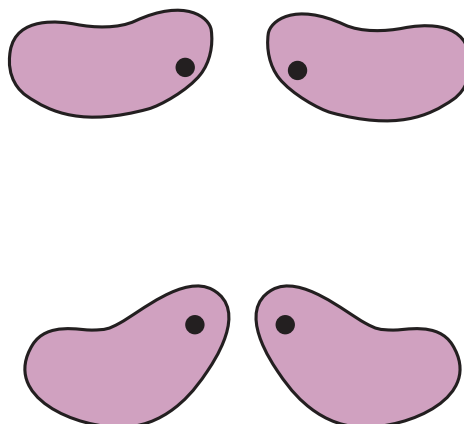
2

3

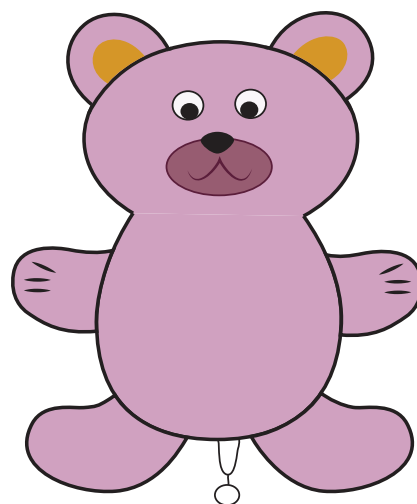
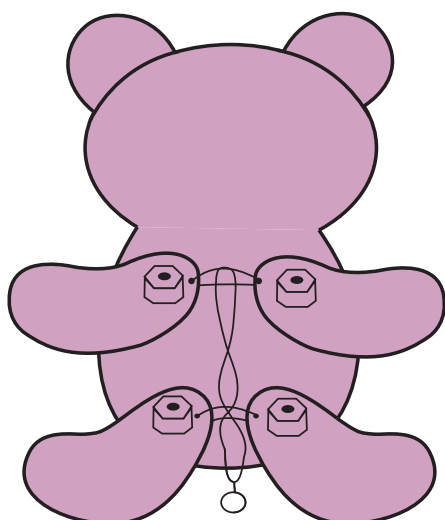
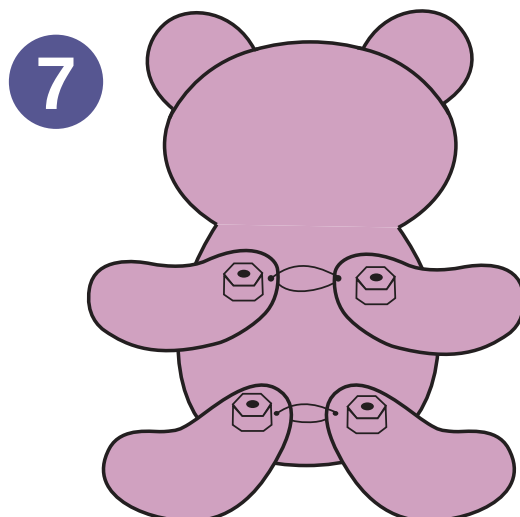
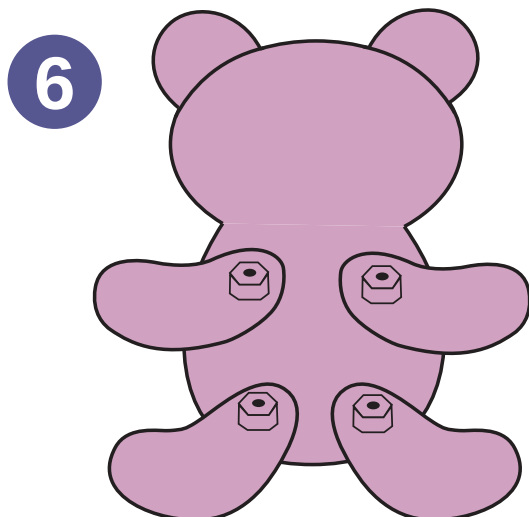
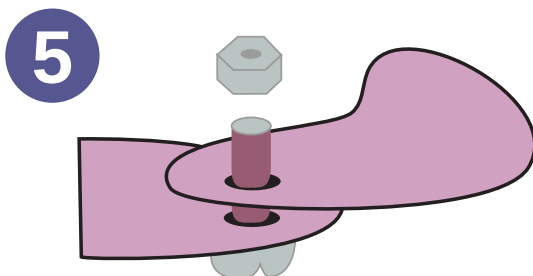
4

Мамалактын бөлүктөрүн бириктирүүнүн ордун
мугалиминдин көзөмөлүндө текшерип ал.

Мамалактын бөлүктөрүн темир аспаптарга бириктирүү сунушталат.

ФЕРМЕР КИМ, БИЛЕСИҢБИ?

Фермер ким, билесиңби?
Фермерлер да ишкерлер,
Алардын фермасы бар.
Коён, жылкы, мал ферма –
Жаныбарга бай ферма.

Фермер камдоого тийиш
Бардыгына тоют, жем.
Аткарылса бардык иш,
Эч нерседен болбойт кем.

К. Турдиева

Баш катырма

Тамгаларды туура жайлаштыр жана
кесиптин атын тап.

Р	М	Е	Р	Е	Ф

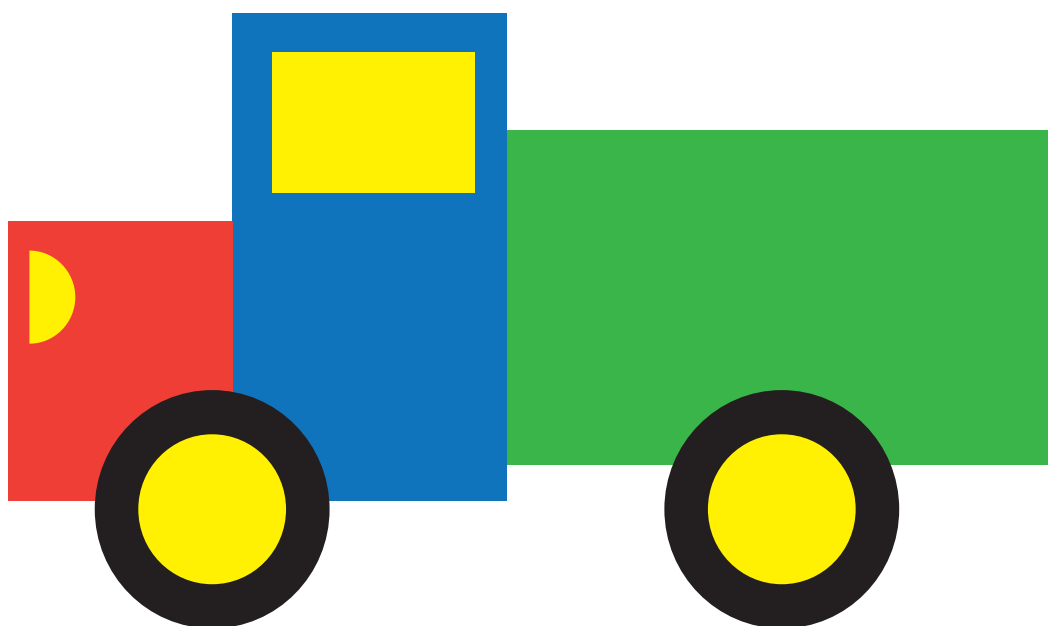
23–24-
сабактар

КЫЙМЫЛДУУ ЖҮК МАШИНАСЫН ЖАСОО

Геометриялык фигуралардан төмөнкү машиналардын моделдерин жаса.

Жүк автомобили

Жеңил автомобиль

ГЛАВА
III

Электр менен кайсы кесиптин ээси иштейт?
(Электрик.)

Ток

Болбой калса эгер ток,
Бардыгында маанай жок.

Муздаткыч да муздатпайт,
Радио тынч, сүйлөбөйт.

Электрчи келсе бирок,
Көйгөй деген такыр жок.

Кемчилдиктер оңдолот,
Зымдан учат октой ток.

К. Турдиева

Чакмактар ичинде эки кесиптин аты жашынган, тапчы!

а	д	ц	в	г	в	ц	в	ж	в
г	о	к	у	т	у	у	ч	у	д
ж	в	г	в	г	д	ж	ю	ж	в
в	ю	г	ю	в	ж	ю	г	ж	д
ж	ж	д	ю	д	ю	в	ж	ю	г
г	э	л	е	к	т	р	и	к	ж
д	в	ж	д	г	в	ю	г	в	д

Тапчы, бул кайсы кесиптин ээси?

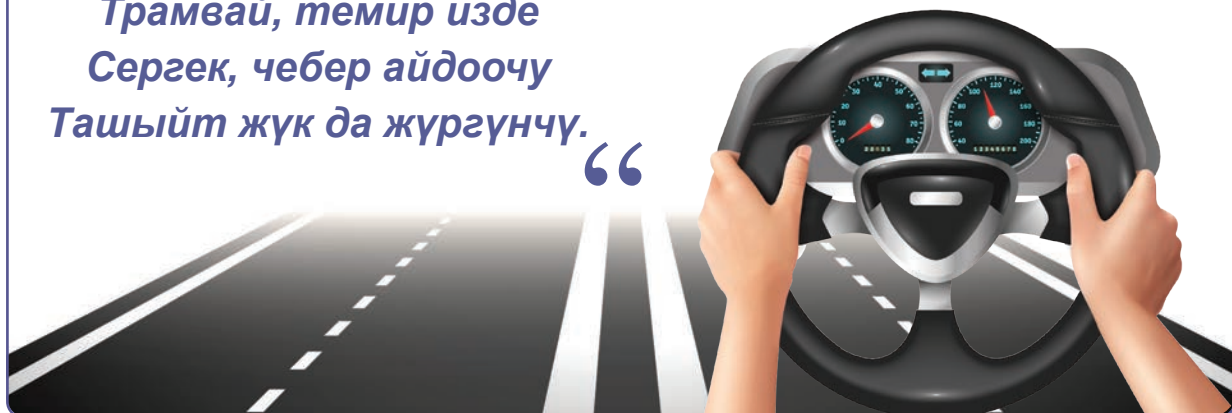
Кагылышса машина,
Ким керек болот анда?
Ушундай болсо эгер,
Зарыл автослесарь.
Машинаны ал оңдойт,
Бузук жерин ырастайт,
Ширетилип темирлер,
Бекемделет бардык жер.

К. Турдиева

Айдоочулук кесиби

Айдоочу таң заардан күн батканга чейин, зарыл болсо, түнкүсүн да кишилердин кызматында болот. Айдоочулук кесиби ар дайым зийрек жана сергек болууну талап кылат. Айдоочу машина, автобус, трамвай, жүк машинасы сыяктууларды башкарат.

” *Машинада поездде,
Трамвай, темир изде
Сергек, чебер айдоочу
Ташыйт жүк да жүргүнчү.* “

IV ГЛАВА. ТАБИГЫЙ ЖАНА ТҮРДҮҮ МАТЕРИАЛДАР МЕНЕН ИШТӨӨ

25-сабак

Кагаздан велосипеддин макетин жасоо

29–30-сабактар

CD-дисктерден түрдүү буюмдарды жасоо

26-сабак

Көзөмөл иши–3.
“Кайчы көчө” аттуу композицияны аппликация усулунда иштөө

31–32-сабактар

Полимер материалдардан сувенир жасоо

27–28-сабактар

Аракеттенүүчү аба транспортун (самолёт, вертолёт) жасоо

33-сабак

Көзөмөл иши–4. Хумо кушунун фигурасын жасоо

34-сабак

Аппликация усулунда көлөмдүү гүлдесте даярдоо

25-сабақ

КАГАЗДАН ВЕЛОСИПЕДДИН МАКЕТИН ЖАСОО

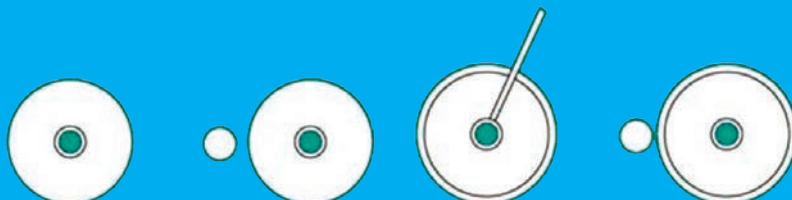
Керектүү жабдуулар:

кагаз, картон, желим, калем, циркуль.

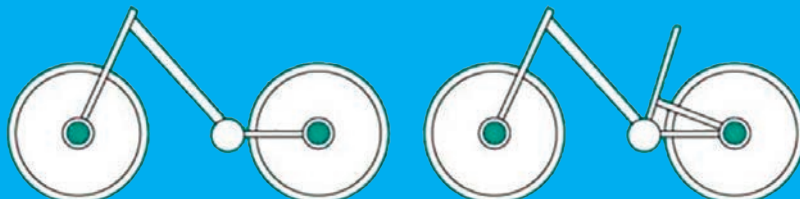
Кагаз жана картондон велосипеддин макетин
баскычма-баскыч жаса.

1

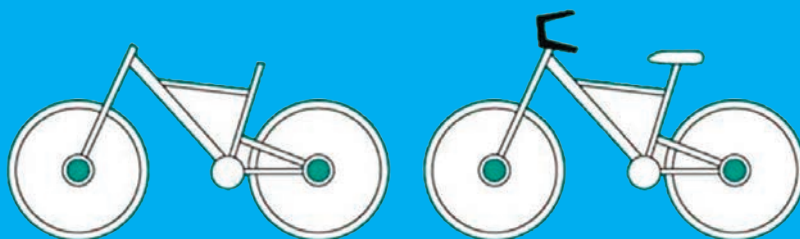
2

3

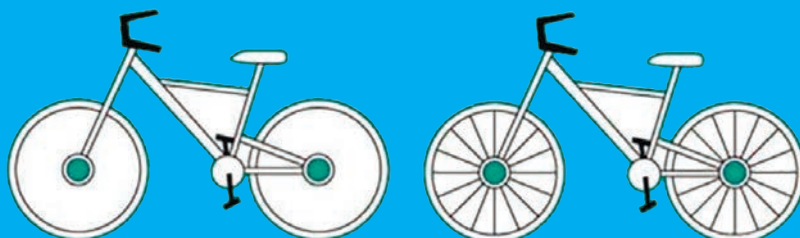
4

5

6

7

8

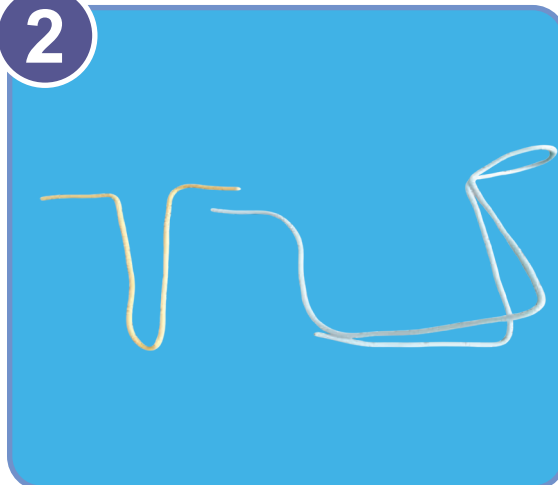

Түрдүү материалдардан велосипед жаса.

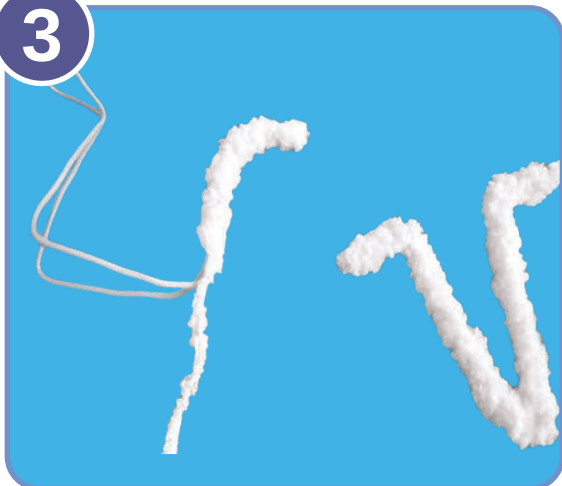
1

2

3

4

5

6

26-сабак

КӨЗӨМӨЛ ИШИ–3. „КАЙЧЫ КӨЧӨ“ АТТУУ КОМПОЗИЦИЯНЫ АППЛИКАЦИЯ УСУЛУНДА ИШТӨӨ

Светофордун
белгилерине баш ий!

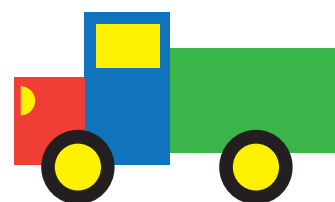
Жол белгилерине
баш ий!

Жөө жүрүүчүлөр
жолу менен
аракеттен!

Чейрек бою үйрөнүлгөн машинанын түрлөрүнөн
кайчы жолдун композициясын жаса.

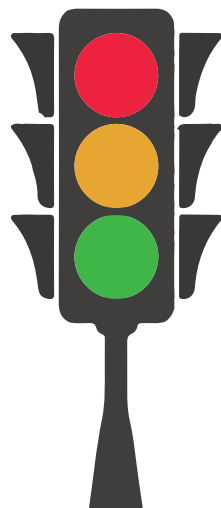

Кызыл чырак

Аракттенүүгө тыюу
салынат

Жашыл чырак

Аракеттенүүгө
болот

Сары чырак

Эскертүүчү

Ырларда кайсы белгилер мүнөздөлгөнүн тап

1. *Кызыл тегеректе көзөнөк.
Шашылбастан кара да,
Ойлоп көрчү бир саамга:
Эмне экен бул деген —
Кыш терилген жер бекен?*

2. *Үч бурчтукта баратам,
Транспортту эскертип:
Мындан өтөт ар адам,
Жөө жүрүүчү менмин деп.*

3. *«Эстеп ал мени дайым!» —
Дейт бул белги жылмайып:
«Көрсөтөмүн ар дайым
Жөө жүрүүнүн мен жайын.»*

27–28-
сабактар

АРАКЕТТЕНҮҮЧҮ АБА ТРАНСПОРТУН (САМОЛЁТ, ВЕРТОЛЁТ) ЖАСОО

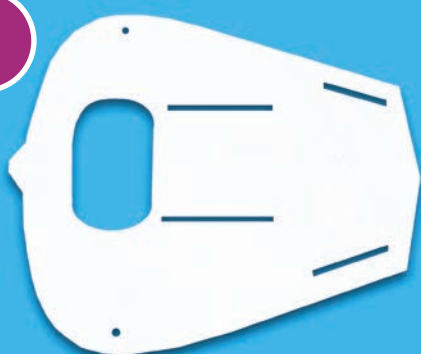
Керектүү жабдуулар:

түстүү картон, кагаз, кайчы, калем, желим, циркуль,
жумшак зым.

Транспорттун бөлүктөрүн өлчө жана кыркып ал.

1

2

Бөлүктөрдү чогултуп чык.

3

4

Күкүрттүн кутусунан самолёт жасоо

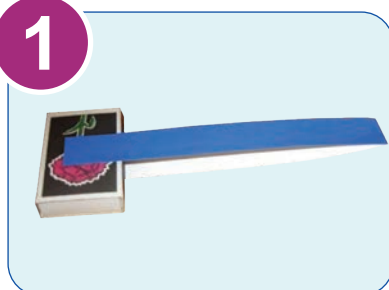
Керектүү жабдуулар:

түстүү картон, бошогон күкүрттүн кутусу, кайчы, калем, желим.

Көрсөтүлгөн удаалаштыкта аткар.

1

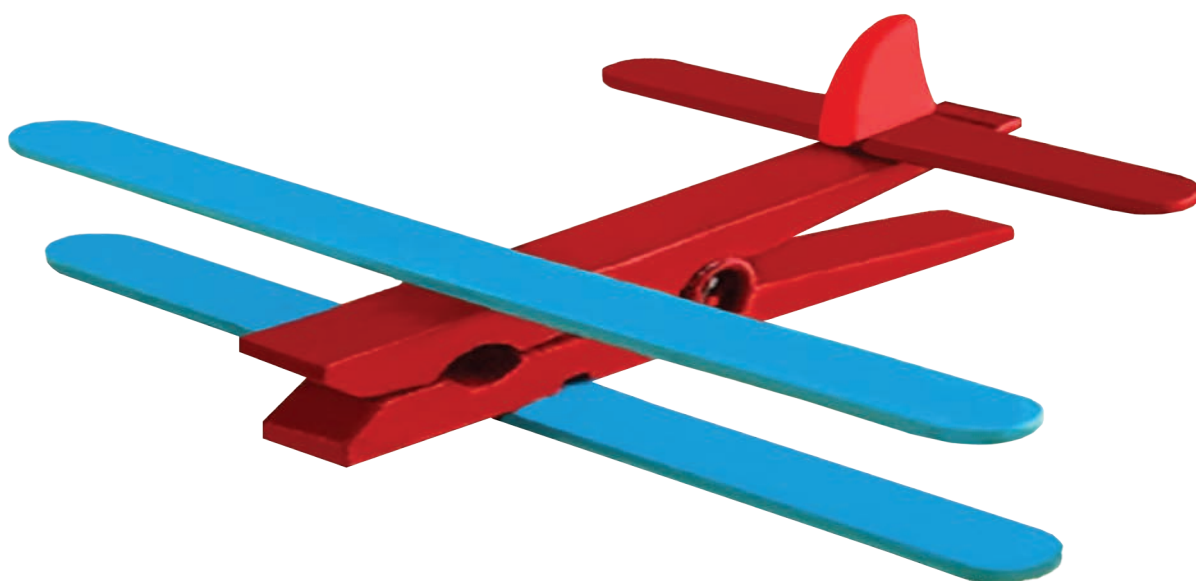
2

3

Самолёт моделин өз алдынча жаса.

Озгондой кометадан,
Космосто ракетадай
Айды айланып чыккан
Бул биздин космонавт.
Абдан кучтүү жана март
Билимге бай космонавт.

К. Турдиева

Самолётум – кептерим,
Асман – менин дептерим.
Канат менен жазамын,
Ар дайым асмандамын.

Ырларда берилген кесип ээлеринин аттарын тап.

Ф	А	А	Ф	Т	С	Т	З	Ф
К	З	У	Ч	К	У	Ч	Ф	Ж
Е	К	О	С	М	О	И	Р	С
В	Ж	З	В	Е	А	Е	С	А
Ф	А	Ф	З	С	Ф	Р	Р	Ф
К	О	С	М	О	Н	А	В	Т

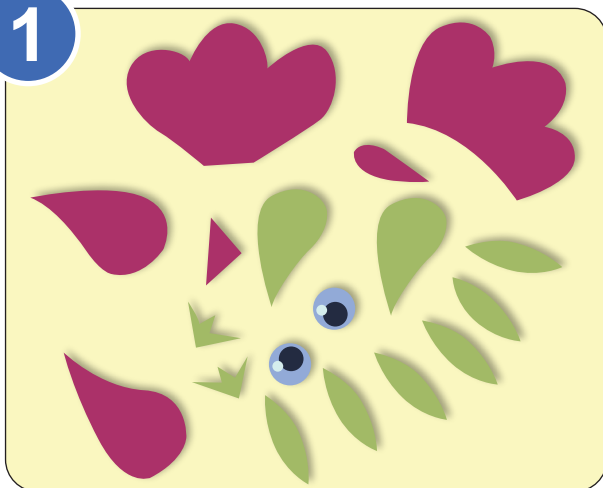
29–30-
сабақтар

CD-ДИСКТЕРДЕН ТҮРДҮҮ БУЮМДАРДЫ ЖАСОО

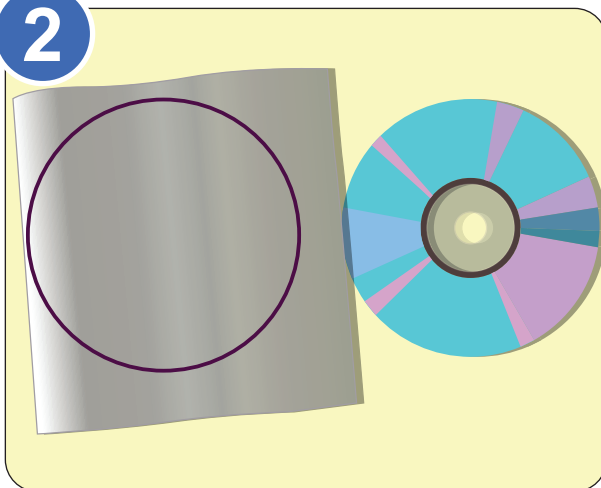
Керектүү жабдуулар:

кагаз, картон, калем, сызгыч, циркуль, CD-диск, топчу.

1

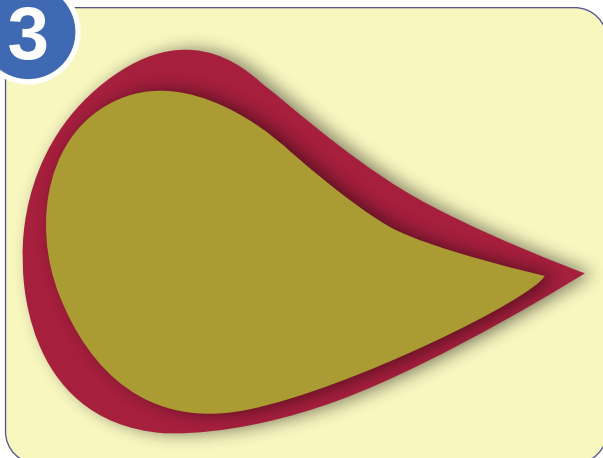

2

Короздун бөлүктөрүнүн өлчөмдөрүн туура танда.

3

4

Бөлүктөргө ылайык түстөрдү танда.

5

6

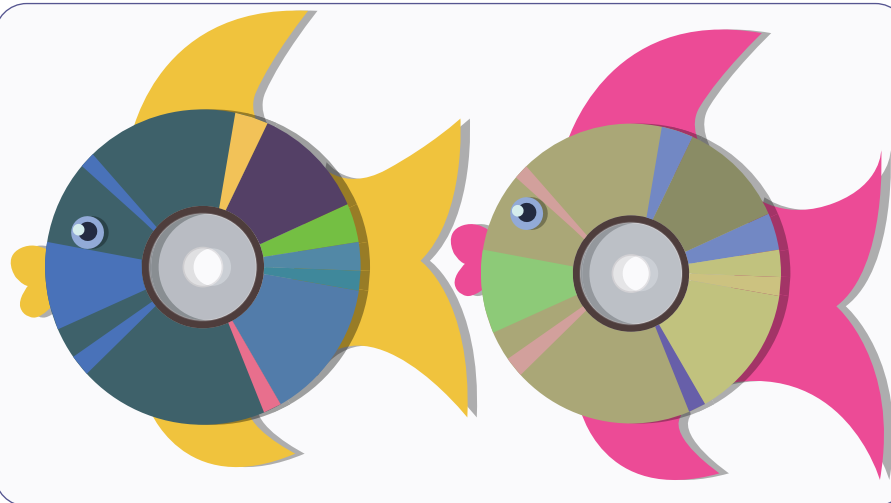
7

8

Дисктерден түрдүү жаныбарлардын фигурасын өз алдынча жаса.

31–32-
сабактар

ПОЛИМЕР МАТЕРИАЛДАРДАН СУВЕНИР ЖАСОО

Керектүү жабдуулар:

полимер стакан, полимер кашык, полимер түтүкчө жана кагаздын бөлүктөрү.

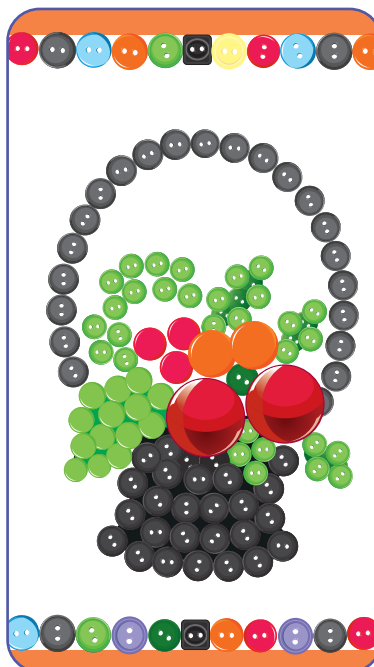
Аткарылуу тартиби:

1. Эки түстөгү полимер кашыкчаларды скотчтун жардамында гүлдүн формасына келтир.
2. Полимер стакандардын астына картонду коюп, ага гүлдүн формасын чапта.
3. Стакандын ичин кагаздын кыйкымдары менен толтур.

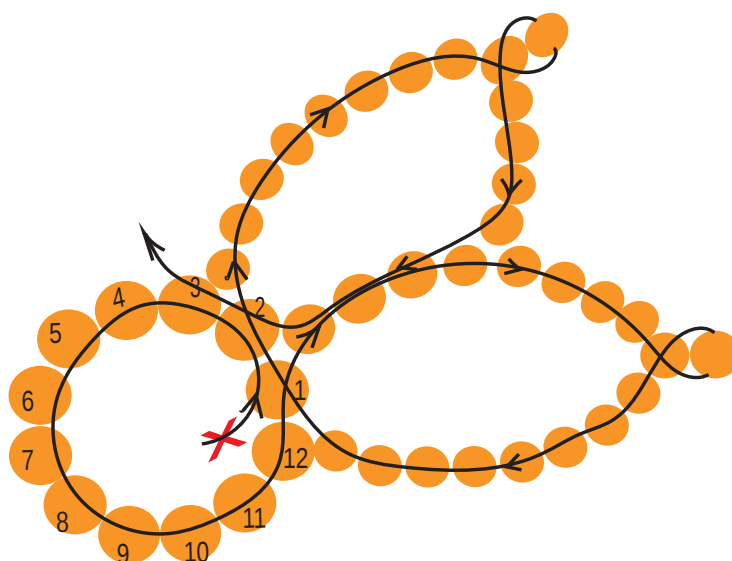

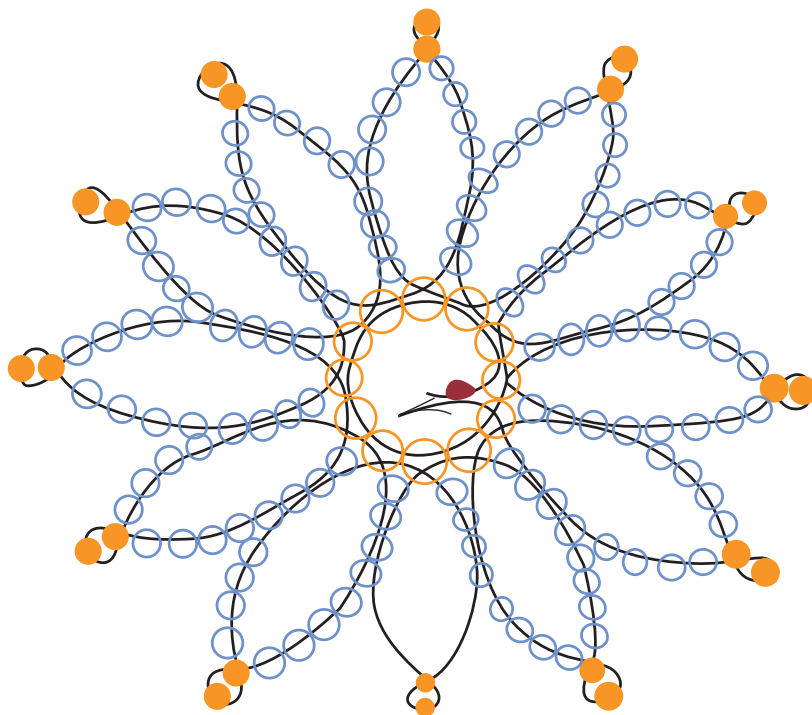
Түстөрү окшош майда мончокторду танда.

Айлана алкакка 12 даана сары түстүү майда мончокту терип чык

Алкактарга 16 даанадан майда мончокторду терүү

Тигүүчүлүк кесиби

Тигүүчү – сени менен бизге кооз, жарашыктуу көйнөктөрдү тигип берүүчү өнөрдүн ээси. Чебер тигүүчүлөр кишилердин алкышына татыктуу. Алардын эмгегинин натыйжасында биз ар дайым жарашыктуу жана заманбап кийимдерди кийип жүрөбүз. Тигүүчүлөрдн эмгегин кадырлоого тийишпиз!

” Тигүүчү көп тер төгөт,
Тигүүчү көйнөк тигет:
Юбка, шым, дагы кемсел,
Сарафан, халат, жилет.

К. Турдиева

33-сабак

КӨЗӨМӨЛ ИШИ–4. ХУМО КУШУНУН ФИГУРАСЫН ЖАСОО

Керектүү жабдуулар:

түстүү кагаз, топчу, желим жана кайчы.

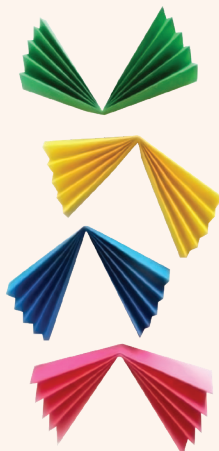
1

2

3

4

5

6

Ак куунун композициясын өз алдынча жаса.

Жашынган куштардын аттарын тап

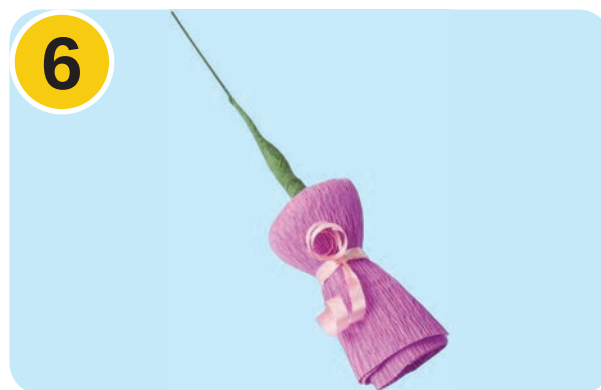
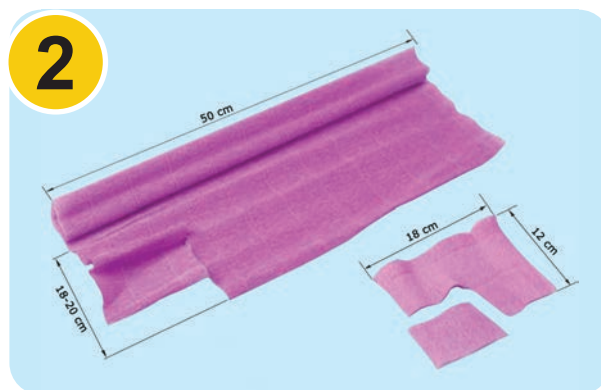

с	т	к	с	х	т	х	а	р	а
а	ч	а	б	а	л	е	к	е	й
з	с	к	ө	г	ү	ч	к	ө	н
с	з	х	а	к	р	т	с	х	с

34-сабак АППЛИКАЦИЯ УСУЛУНДА КӨЛӨМДҮҮ ГҮЛДЕСТЕ ДАЯРДОО

Керектүү жабдуулар:

кагаз, картон, желим, кайчы, жумшак зым, скотч.

Түрдүү гүлдөрдүн фигурасын өз алдынча жаса.

Өтүлгөн темалар боюнча тапшырмалар

1-тапшырма.

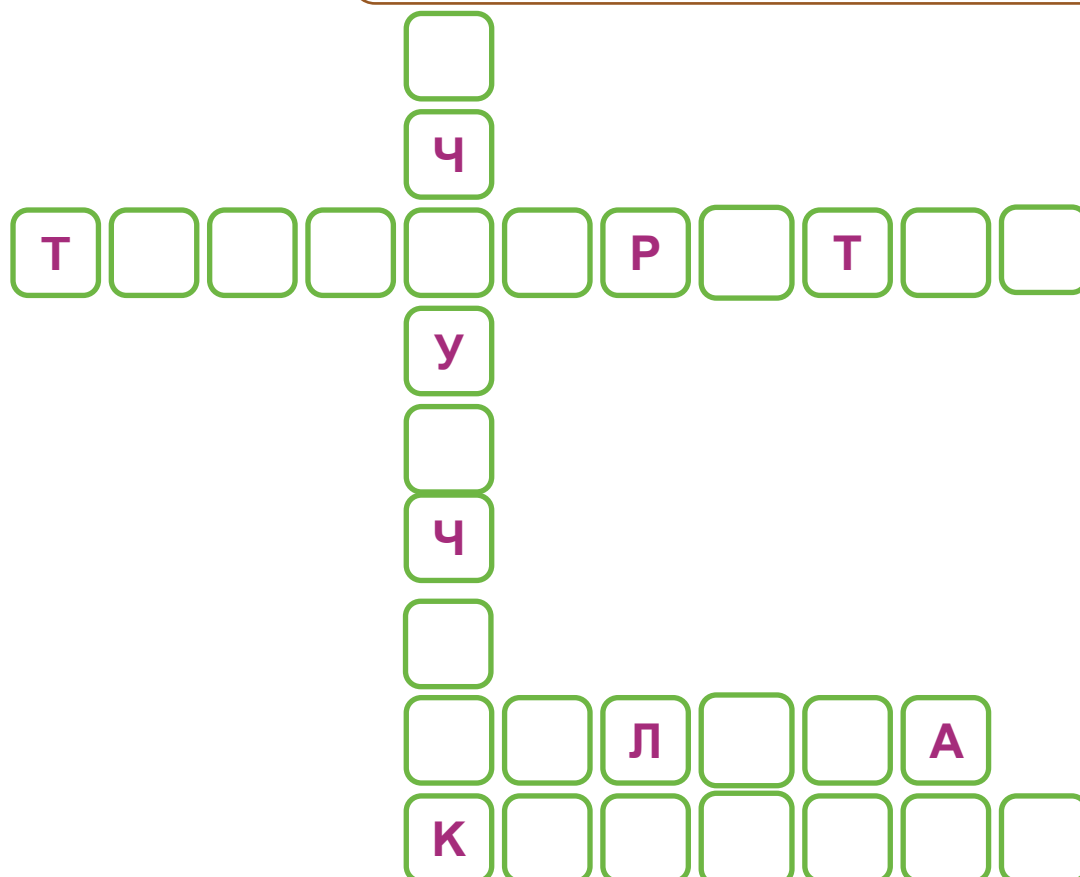
Технология сабактарында иштетилүүчү иш шаймандарынын аттарын тап.

а	ж	е	д	и	м	а	б	м	а
б	ж	б	м	ж	б	ж	м	в	б
к	а	й	ч	ы	к	а	л	е	м
к	в	ц	и	р	к	у	л	ь	в
в	к	б	в	к	а	к	т	о	н
с	ы	з	г	ы	ч	и	п	в	а
в	ж	ф	с	к	а	г	а	з	ж
а	т	а	б	е	а	к	а	к	м
в	к	с	п	в	с	а	ж	в	а
а	т	к	а	т	п	й	к	й	п
б	й	а	т	к	б	к	а	т	б

2-тапшырма.

Горизонталдуу жана вертикалдуу чакмактардагы геометриялык фигуралардын аттарын тап.

3-тапшырма.

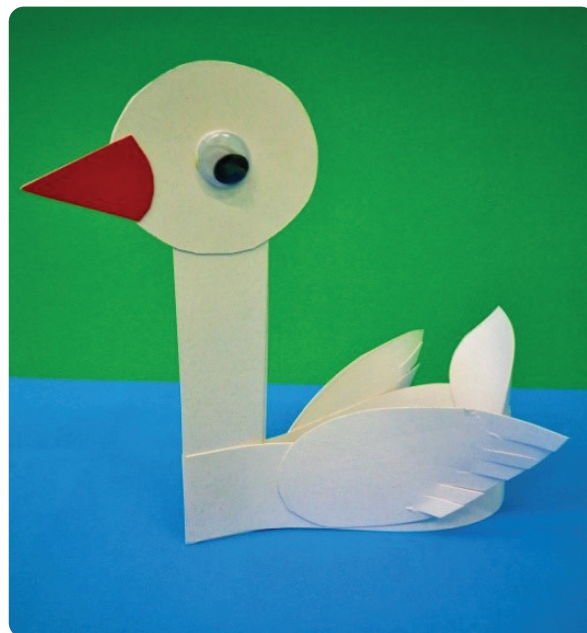
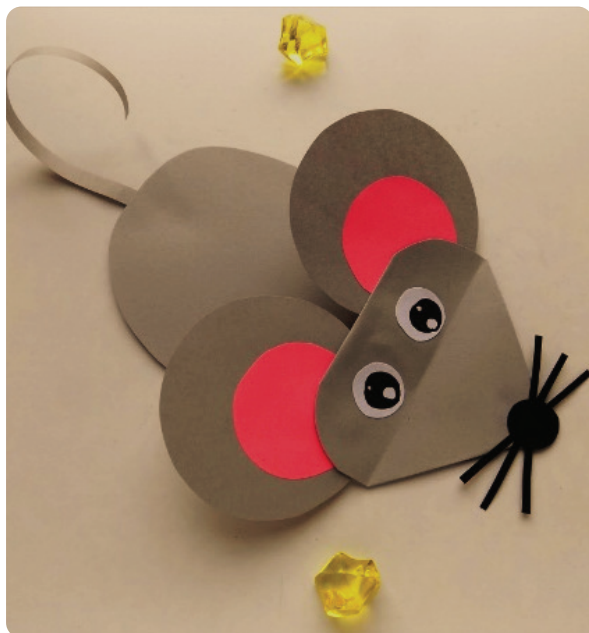
Кесиптердин аттарын тап.

ж	м	а	х	ж	м	а	ж	м	ж
с	ү	р	ө	т	ч	ү	х	ф	б
м	в	у	ч	к	у	ч	и	в	м
л	з	б	з	б	з	л	б	з	л
б	о	к	у	т	у	у	ч	у	б
к	в	д	б	в	в	б	в	т	в
х	б	с	у	х	о	д	о	н	х

4-тапшырма.

Өз алдынча аткар.

ISBN 978-9943-7519-3-4

UO'K 37.016:331(075.3)

KBK 74.263ya72

T 38

O'quv nashri

Xamrakul Sanakulov, Dilfuza Abdiyeva

TEKNOLOGIYA

Umumiy o'rta ta'lim maktablarining
2-sinfi uchun darslik

(Qirg'iz tilida)

Котормочу Анваржон Зулпихаров

Редактору Мадина Абдыманапова

Дизайнер Кабул Рауфов

Сүрөтчөлөр Камолиддин Нурманов, Гүлмира Утекулова

Тех. редактору Шахрух Тураханов

Компьютерде даярдоочу Алавиддин Сабыр уулу

Корректору Кайрат Токтобаев

Басууга _____да уруксат берилди. Форматы 60x84 1/8. Arial
гарнитурасы. Кегли 14. Офсеттик басма. Шарттуу басма табагы 9.3.

Басма-эсеп табагы 12,14.

Нускасы 972 даана. Буюртма № _____.

“Kolorpak” ЖЧКдун басмаканасында басылды.

Ташкент шаары, Юнусабад району, Янгишахар көчөсү, 1-А үй.

COLORPACK

Ижарага берилген окуу китебинин абалын көрсөтүүчү жадыбал

Т/н	Окуучунун аты, фамилиясы	Окуу жыл	Окуу китебинин алынгандагы абалы	Класс жетекчисинин колу	Окуу китебинин тапшырылгандагы абалы	Класс жетекчисинин колу
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Окуу китеби ижарага берилип, окуу жылынын аягында кайтарып алынганда жогорудагы жадыбал класс жетекчиси тарабынан баалоонун төмөнкү критерийлери негизинде толтурулат.

Жаңы	Окуу китебинин алгачкы жолу пайдаланууга берилгендеги абалы.
Жакшы	Мукабасы бүтүн, окуу китебинин негизги бөлүгүнөн ажырабаган. Бардык барактары бар, жыртылбаган, көчпөгөн, беттеринде жазуу жана чийүүлөр жок.
Канааттан-дырарлуу	Мукабасы эзилген, бир аз чийилип, четтери жешилген, окуу китебинин негизги бөлүгүнөн ажыраган түрү бар, пайдалануучу тарабынан канааттандырарлуу ремонттолгон. Көчкөн барактары кайра ремонттолгон, айрым беттерине чийилген.
Канааттан-дырарлуу эмес	Мукабага чийилген, ал жыртылган, негизги бөлүгүнөн ажыраган же таптакыр жок, канааттандырарлуу эмес ремонттолгон. Беттери жыртылган, барактары жетишпейт, чийип, боёп салынган. Калыбына келтирүүгө болбойт.